

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Elnök: ...
Belf. Igazgató: ...
(Közzététel: ...)
(Arad) Nyomda Vállalat
Végigvezető: ...
Telefonszáma:
Szerkesztőség és kiadóiroda:
151.

ARADI KÖZLÖNY

E-L O F I Z E T E S

HOLYBEN ÉS VIDEKEN

Egyes óra ... 340 Laj
Fél óra ... 490 Laj
Negyed óra ... 240 Laj
Havonta ... 70 Laj

Előfizetők: ...
Majlataik naponta reggel

POLITIKAI ÉS KÖZTÁRSASÁGI LAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap 5 lej. Magyarországon 50 beadványos.

Hindenburg,

a német generalissimus, a tan-nenbergi és mazuri hős, a világ-háboru nagy alakja, a német nép bálványa. Hetvenhét esztendővel széles vállain ismét otthagya a hannoveri csöndes kuriát és oda-állt hazája élére. Akárcsak tiz esztendő előtt, amikor gigászi kalapácsütések sulya alatt behorpadt a birodalom egyik oldalának szilárd acélfala. Akkor is otthagya a csendes pihenést, kezébe vette a kardot és megmutatta egy, egész ámuló világnak, hogy mi a német erő, hűség és hazaszeretet. Most ismét veszélyben van hazája, most belső ellenség igyekszik rést ütni a német acélfalon, a Moszkvával kacérkodó szociálistapárt veszélyezteti a német egységet, a konszolidációt, fejlődést, a német jövőt. És másodszor is otthagya Hannovert, mert szólította a kötelesség. Parancs jött a legnagyobb urtól: a nemzetől.

A német nép impozáns többséggel választotta meg Hindenburgot köztársasági elnöknek. Kise grotteszk hangzik, hogy a volt császári vezértábornagy, vaskeresztek, porosz sasrend és pour le mérite tulajdonosa, az egykori monarchia és Hohenzollern-dinasztia sulyos oszlopa, Vilmos Imperátor bizalmasa, a német republika elnöki székébe került. És itt világlik ki az aggastyán Hindenburg csodás egyénisége, — mert Hindenburg császárnak, dinasztianak, monarchianak, régi fénynél, dicsőségnél és gloirenál jobban szereti a nemzetét, elárult, ezer bajjal és nyomorúsággal küzdő német népet. A német generális megválasztása híven tükrözi vissza egy hetvenmillió nép akaratát. A német nép megelégtelt már a bizonytalanságot, a szociálisták pártidiktaturáját, a korrupciót, a máról-holnapra felbukkanó átkelési uralmát. Vissza kívánja régi bálványait, a tapasztalt, lehiggadt, iskolázott politikusait és katonáit, akik nem kizsákmányolandó területnek tekintik az országot, hanem a szeretett hazának, amelyet nagygyá, erőssé és főként nyugodttá kell tenni. A választást a német polgárság döntötte el, az a polgári osztály, amely megelégtelt már a Barmat-botrányokat, a frázis-korszakot, amely csendet, nyugalmat és biztonságot óhajtott. Ezt ma senki más nem hozhatta volna meg, mint Hindenburg, a német erő, egység és bizalom örbeöntött alakja. A külföld bizonyára felszisszen a Hindenburg név hallatára, idegesség és remegés fut majd végig a rémlátók táborán, azonban a közeljövő be fogja bizonyítani,

hogy minden félelem alaptalan. Amíg Hindenburgot esküje császári urához kötötte, addig őt szolgálta híven, becsülettel, de most, hogy esküje a Köztársasághoz és a weimari alkotmányhoz köti, ugyanolyan híven fogja szolgálni az új urát, mint annak idején a régét. Hindenburg Pál generális nem császári parancs ültette a köztársasági székbe, hanem egy nagy nép bizalma és bizonyára méltó is lesz nemzetének bizalmára.

Bratianu Vintila Newyorkba utazik.

(Bucuresti, április 27.) Az „Adeverul” szerint: Bratianu Vintila már a közeli napokban Newyorkba utazik, hogy egy ottani pénzesoporttal tárgyalásokat folytasson. Illetékes helyen azt a közlést tették, hogy Bratianu nem kölcsönért megy, hanem meg akarja nyerni az amerikai tőke hozzájárulását a kommercializált vállalatokhoz.

Lángol, vérzik és robban Bulgária

Agrárkommunisták felgyújtották a plevnai színházat és városházát. — A merényletek egész sorát tervezték a kommunisták. — Vérbefojtott parasztlázadás Ruszcsukban.

(Szófia, április 27.) Alig múlt el nap Bulgáriában, hogy újabb merénylettel ne tanuskodnának a kommunisták arról, hogy nem sikerült még elhallgattatni őket. Plevnában tegnap felgyújtották a városházát, a mellette levő színházat és a városi könyvtár épületét. A városházát és a könyvtárat részben sikerült megmenteni, a színház raktára, ruhatára és díszletei azonban a lángok marakává lettek. A színház égése közben három bomba robbant fel. Emberélet nem esett áldozatul, mert a tiz idején a színházban nem volt előadás, de az anyagi kár több millióra rug. Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett, amely az agrárkommunista összeesküvők műve volt. Az esettel kapcsolatban már számos letartóztatás történt.

Lázadó parasztlázadás véres harca.

Pastramagiev, a Sztambulinszky kormány volt kormánybiztosának vezetésével erős parasztszociálisták megkísérelték azt, hogy behatoljanak Ruszcsuk városába. A várost őrző katonai csapatok felszólították a parasztlázadókat, hogy vonuljanak vissza, ezek azonban ennek dacára folytatták előnyomulásukat. A katonaság erre ágyúkkal két riasztó sortűzet adott le, de mivel ez sem használt, gépfegyvertűzelést kezdtek. A parasztlázadókat két vezető meghalt és egy Slavo nevű újságíró súlyosan megsebesült. Rajtuk kívül 12 parasztlázadó halt meg és számosan súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A merényletek egész sorát tervezték.

A nyomozás során megállapítást nyert, hogy az összeesküvők a merényletek egész sorozatát akarták elkövetni nemcsak a fővárosban, hanem vidéken is. Várnában a rendőrfőnökség épületét és

számos más középületet akarták fölrobbantani. Szófiában pedig a szobranjé, a főpostát, a táviró-és telefonközpontok épületét is fel akarták robbantani. A letartóztatott lakásain házkutatást tartottak és eddig több mint 200 kilogramm robbanóanyagot találtak. Sikerült kinyomozni a bankot is, amelynek útján az orosz szovjet pénzt küldött az agrárkommunistáknak. — A szükséges nagy pénzeszegeket Moszkvából Bécsen keresztül küldte a szovjet főképen azzal a céllal, hogy a forradalmat készítsék elő anyagi eszközökkel nem kímélve. A bank igazgatóját letartóztatták.

A bolgár kormány az emigránsok ellen.

A Cankov-kormány ma azzal a kívánsággal fordult a jugoszláv kormányhoz, hogy utasítsa ki Jugoszláviából az ugynevezett ideiglenes bolgár kormány tagjait. Ez az ideiglenes kormány a Sztambulinszky-kormány Jugoszláviába emigrált tagjaiból alakult és vezetői, Obrov, Kristov és Athanazov volt miniszterek. A Cankov-kormánynak bizonyítékai vannak arra nézve, hogy ez az ideiglenes kormány moszkvai utasításra és moszkvai anyagi támogatással alakult meg. A kormány szerint ez az ideiglenes kormány szervezte meg az agrárkommunista haderőt, amely jelenleg 1200 főből áll és amely eddig harminc ízben kísérelte meg, hogy betörjön Bulgáriába. A bolgár kormány ma hivatalos cáfolatot adott ki azokra a híresztelésekre vonatkozólag, amelyek szerint tömeges letartóztatásokat és kivégzéseket hajtanak végre a kormány közegei. A cáfolat hangsúlyozza, hogy ezek a hírek főképen orosz körökből származnak és közönséges koholmányok. A letartóztatottak ellen emelt váda-

kat, külön bizottságok vizsgálják meg és ezek a bizottságok máris többszáz letartóztatott szabadlábra helyezését rendelték el. A szabadonbocsájtottak között vannak a mérsékelt agráriusok vezetői is, akik az összeesküvésben nem vettek részt.

Megtámadják

csiki szenatori mandátumot.

(Saját tudósítónktól.) Csikmea gyében már megint minden csendes... Csendesek a választási helyiségek, a kortesek, a bizalmiférfiak, elcsendesedett csendőrszolgabíró, választási elnök és nagyon csendesek lettek a székelők is. Hiszen van már szenátoruk: Florea Gyula, ő lett a székelők parlamenti követe. A magyarság az ő véreből valót kívánta, a magyarság dr. Gyárfás Elemér magyar jelöltre szavazott, őt támogatta, ami érthető is, mert a román románt akar, a magyar magyart — és mégis nem magyar lett a szenátor. Azonban amikor véget ért a szavazás és az urnákat lezárták, sötét és titokzatos éjszaka jött a szomorú, nehéz estére. Az urnák roszakadásig tömve Gyárfás-szavazatokkal, mert a székelők, a magyar mind a saját jelöltjére szavazott. A titokzatos éjszaka át azonban gonosz tündérek táncoltak körül az urnákat és reggelre már Florea-szavazatokkal volt tele minden urna. A magyarság Gyárfást választotta meg Isten, ember, világ és civilizáció előtt és még sem ő lett a szenátor. Így is jól van. Nem hajjuk le a fejünket nagy nekibusulttan. Minket az örök veszteség, a nagy igazságtalanság edzett meg, ez tett bennünket erőssé, összetartóvá, acélossá. Most nyertünk ugyan, de mégis veszíteniünk kellett, mert így akarták. Nem baj. Jön még idő, amikor az igazság igazság lesz fényes nappal és titokzatos éjszaka is. Csak bizzunk magunkban igaz, nagy hittel, összetartással.

A szenátorválasztás végeredményét vasárnap délelőtt 10 órakor hirdette ki Stanescu választási elnök. Az elnök kijelentése szerint Florea Gyula 5248, Gyárfás Elemér dr. 3041 szavazatot kapott és így Florea volt preferáltus lett a csikszeredai választókerület szenátora. Az eredmény kihirdetésekor Florea hívei megjelenezték az új szenátort, aki rövid beszédet tartott és kijelentette, hogy a szenátusban védeni fogja a székelység érdekeit. A Magyar Párt kérni fogja a választás érvénytelenítését.

Birái előtt áll Reinitz Jakab.

Megkezdődött a híres pör tárgyalása Szatmáron. — Hétszörös gyilkossággal vádolják Reinitzot. — Izgalom a határmenti városban. — Hétfőn a Grosz-féle gyilkosságot tárgyalta a szatmári törvényszék. Részletes beszámoló a főtárgyalás első napjáról.

— Szatmárra kiküldött munkatársunktól. —

(Szatmár, április 26. Mintha kicsérélték volna Szatmárt, ezt a határszéli máskor oly csendes várost. Valami lázas izgalom fut végig a széles utcákon, tereken, a csinos házakon. Ma mindenki más, mint tegnap volt, — mindenki izgatott, vár valamit és valamire és az idegen lépten-nyomon csak egy szót hall: *Reinitz*. Mindig és mindenütt csak ez a szó: *Reinitz*. Az uccasarkokon izgatottan vitatkozó emberek, a kávéházban a törzsasztaloknál, kivétel nélkül egyetlen téma kering, az ügyvédek, jogászok, színészek, újságírók, kereskedők között mind-mind csupán egyetlen eseményről esik szó, egy név cikázik szerte az asztalok között, egyetlen név hallatszik: *Reinitz Jakab*. Hétfőn kezdődik a szatmári törvényszék előtt a közelmúlt idők egyik legszenzációsabb bűnpöre: a Reinitz-pör, hétfőn áll bírái elé a hétszörös rablógyilkosság vádjával terhelt Reinitz Jakab, hogy számot adjon az ellene emelt vádakról. A *Közöny* kiküldetésében vasárnap délután érkeztem a felbolygatott méhkashoz hasonló Szatmárra, amely ha pár napra is, a világ érdeklődésének központjába került. Megérkezésem után azonnal felkerestem Papp György dr. szatmári királyi ügyészt, a Reinitz-ügy vádlóját, aki — a nagy pör hétfői nyitányát megelőzően — az alábbiakban tájékoztatott a monstre-pör állásáról, a szenzációkról, a már előre is megállapítható fordulatokról, eseményekről, amelyek a Reinitz-pör tárgyalása során feltétlenül kibömbálnak:

Az ügyész súlyosan vádolja Reinitzet.

— Holnap, hétfőn (vasárnap késő délután beszéltem az ügyészszel) *kizárólag Grosz Hermann meggyilkolásának ügyét tárgyaljuk*. Ez a gyilkosság 1923. augusztus 7-én történt. A szerencsétlen ember holttestét a felsőbányai kis erdőben találták meg, feje egy kemény tárgygal teljesen szétzúzva, a hulla mellett lejsze feküdt és emellett kulcsosomót. Az iszlagos, süppedékes erdőrészben, a bozót között, de *nem messze a holttesttől egy „r. t. t.” jelzésű gallér feküdt*. Ez a kiáltóan vádló bizonyíték erősítette meg igen nagyra a vádat Reinitz ellen, aki a letartóztatás alkalmával is, de a későbbi vallomásaiban is csak hosszas vallatás után ismerte be, hogy a gallér az övé, de mindjárt kijelentette, hogy *ezt az oly fontos bizonyítékot ellenségei csempészték Grosz Hermann holtteste mellé*.

— Kérem, *ügyész ur, hány gyilkosság bűnével vádolják Reinitzet?*

— *Tulajdonképpen hét gyilkosság vádja áll fenn Reinitz ellen, de én az ügyeket különválasztom, ezidőszent, szóval a hétfői napon kizárólag a Grosz Hermann meggyilkolásának ügye kerül főtárgyalás alá, még pedig azért ez az egy ügy, mert ebben a vizsgá-*

lat minden irányban befejeződött. A — nevezzük így — felsőbányai gyilkosságon kívül még egy romániai gyilkosságért kell felelnie Reinitznek a szatmári törvényszék előtt. Reszege-Piskótt határában ugyancsak 1923-ban a disznók ástak ki egy már teljesen osz lásnak induló férfi hullát, akiben az agnoszkálás alkalmával egy Szende nevű kereskedőre ismeretek, akivel Reinitz szoros üzleti összeköttetésben állt és akit legutóbb Reinitz társaságában láttak. Ezt az ügyet azonban még tanulmányozni kell, mert Reinitz itt is erősen tagad mindent és rendkívül nehéz döntő bizonyítékokat összeszedni ellene. Nehézséget okoz ez ügyben az is, hogy ennek a szerencsétlensorsu embernek állítólagos gyilkosait Magyarországon fogták el, azok a miskolci ügyészség fogházában ülnek, s a kiadatási eljárás még nem járt eredménnyel. Kétségtelenül nagy előnnyel járna, ha megtörténhetne

A feleség rendületlenül hisz ura ártatlanságában.

Dr. Papp György ügyész, a vád képviselője széles tudású jogász, aki teljesen kezében tartja ezt a bonyolult és rendkívül szövevényes óriási bűnügyet. Ezenkívül energikus ember, akinek hatalmas szerepe lesz a nagy pörben. A védők: dr. Borgida Lajos és dr. Demian Titus, mindketten ismert tekintélyes szatmári ügyvédek, speciális büntetőjogászok, elsőrendű szónokok.

Felkerestem Reinitz Jakabnéts lakásán. Talpig feketében jár, teljesen megtört asszony, a szeméi révetegok. Arcvonásaiából azonban láthatók, hogy valamikor szép asszony lehetett. Ma már csak az árnyékát fedezem fel az egykori szépségnek. Fanatikusan hisz férje ártatlanságában és szenvedélyes hangon mondja:

— Nem, nem lehet gyilkos az uram. És ha még olyan erősen vádolják is, amikor sem lehet bűnös. Az Isten, aki odafenn az égben mindent lát, tudja jól, hogy szerencsétlen férjem sohasem követhette el azokat a szörnyű bűnöket, amikkel vádolják. Olyan jó és szívélyes ember volt és úgy szerette a családját. A felesége és a családja volt mindene, ezekért dolgozott, küzdött reggeltől estig. És már majdnem két esztendő óta a börtönben ül...

Az ideges, beteges és agyonzaklatott asszony hirtelen felzokog, majd elájul. Berohanának a szomszédok, akik fellecsolják. Amikor kissé magához tér, zokogva mondja:

— Hogy *X.* a férjem rossz ember lett volna, nem éltem volna mellette huszonnégy évig. Tizenöt gyermeket szültem, akik közül hét maradt meg életben. Még sohasem látogattam meg a férjemet a fogságban, nem bírná ki a szívem. Biztosan megszakadna. Én bízom az egy igazságos Istenhez és hiszem, hogy kiderül férjem ártatlansága. Ha nem len-

a gyilkosoknak Reinitz-el való szembesítése, akit ebben az ügyben felbujtónak tartok.

*E két gyilkosságon kívül még öt emberölés illetve ezzel párosult rablás vádja szegeződik Reinitz-el szemben, ezek azonban Kassán, illetve Csehszlovák területen történtek, s a sikeres és részletes nyomozást, annak eredményes befejezését az országhatárok jelentős mértékben késleltették. Eppen ezekre a körülményekre való tekintettel az az elhatározásom, amennyiben esetlegesen bekövetkeznék az a helyzet, hogy a hétfőn kezdődő tárgyalás során Reinitz Jakabot a szatmári törvényszék Grosz Hermann meggyilkolásának vádjá alól *talán-talán felmentené, nyomban indítványozni fogom, hogy Reinitz ellen a bíróság tartsa fenn a további fogvatartást, mert ezekben a ma még titokzatos gyilkossági ügyekben is feltétlenül tisztázni kell a tényállást.**

ne ez az erős hitem, az örültek házába kerültem volna már réggen.

Felém az ég és föld, szente szent áhitattal mondja:

— Az Ur mindent lát és megbünteti a bűnösöket, de megvédi az ártatlanokat is. *Áldott legyen az ő szent neve.*

Ujabb kétségbeesett zokogás s a szegény asszonnyal együtt sirnak a gyermekei is. Mind a heten.

Beszéltem még a meggyilkolt Lehovits Salamon bátyjával, aki kijelentette, hogy a Kassa melletti erdőben talált egyik hullában felismerte öccsét. Szerencsétlen véget ért öccse annak idején együtt utazott el Reinitzrel Kassára és azóta már nem is tért vissza többé. Szentül hisz Reinitz bűnösségében és a legnagyobb gyűlölet hangján beszél róla.

Künn sűrű csöppekben esik az eső és ahogy felhajtott gallérral botorkálok az utcákon, minduntalan a fülemben cseng egy szomorú asszony szomorú imája: *„Áldott legyen az ő szent neve!”* Már a

Megkezdődött a főtárgyalás.

(Szatmár, április 27.) *Kiküldött tudósítónk távirati jelentése.)* Reggel fél kilenc. A törvényszéki épület előtt rengeteg ember, a nagy törvényszéki terem már zsúfolva van, pedig csak kilenc óra kor kezdődik a tárgyalás. Mindenki izgatott, hevesen beszél a szomszédjával, a teremben levő négyszáz ember kis csoportokra oszlik és egy-egy csoporthoz oda szegeződik egy ügyvéd, újságíró, bírósági ember, vagy más funkcionárius. A bírák pódiuma előtt álltal, rajta egy börtön, azonkívül különböző bűnjelké, mind vastag csomagoló papírral letakarva. Fullasztó a hőség a tárgyalóteremben, az emberek olyan

külvárosban járok, valahogy eltévedtem, fáradtan érek egy vilányoszlop alá. Két Németből való parasztember beszélget. Csak szőfoszlányok érnek a fülemben és ezekből a szőfoszlányokból minduntalan kicsendül ez a két szó: *Reinitz... Gyilkos... Reinitz... Gyilkos... Szatmár levegőjét annyira áthatja ez a világerdekességi pör, szinte úgy érzem, hogy a lehulló esőcseppek monoton koppanása is minduntalan a Reinitz nevet durrasztja a fülemben... Az egész város zibong... Sok az idegen arc, akiket kíváncsiságuk, érdeklődésük, vagy a hivatásuk hozott ide, Szatmár népe pedig fel-fokozott, felizgatott idegekkel figyvel fel a hétfői napra, amikor Reinitzet odaállítják az igazság csarnokában, szigorú bírái elé. A tárgyalóteremben néhány száz férőhely van, az igénylők száma sokszorosan felülmúlja a terem befogadó képességét, az összes belépőjegyeket már hetekkel ezelőtt elkaphodták. Egy-egy jegy óriási árával kel el. A szállodai pincér ötszáz lejért kínál egy Reinitz-jegyet, de megjegyzi, hogy ne sokat gondolkozzam, mert sok a jelentkező. *A beidézett tanúk száma hetvenhárom, de ez még — hír szerint — szaporodni fog, mert a főtárgyalásra úgy a vád, mint a védelem meglepetésként tartogat. Rendőrséget és csendőrséget vezényeltek ki a tárgyalás tartására a rend fenntartására. Mit is írjak még: Erdős Ferenc dr. a törvényszéki elnök, aki ezt a halatlan érdekességű bűnpört tárgyalni, illetve a főtárgyalást vezetni fogja, már napok óta bezárkózik szobájába, nem fogad senkit. Késziül a nagy jelenetre. A mai idők legszenzációsabb főtárgyalására. Még valamit: a szállodák zsúfolva emberekkel, idegenekkel, jogászokkal és újságírókkal. A szálloda-folyosók is visszhangzanak Reinitz nevével.**

Fáradtan dülök végig az ágyon, de még meghagyom a pincérnek, hogy reggel korán keltsen fel. Reggel kezdődik a nagy pör. Éjjel fél kettő. Esős vasárnap este. A titkokkal telt hétfő előestéje. Azt hiszem ezen az éjjelen a hosszú szakállu, szuggesztív nézésű Reinitzről álmodom...

sűrűn préselődnek össze, hogy szinte mozdulni is alig lehet. Egy szerre bejön özvegy Grosz Hermanné, Reinitz áldozatának özvegye. Hisztérikus asszony, idegesen magyaráz a szomszédainak és minduntalan hangosan ezt mondja:

— *Megölöm azt a gyilkost!*
A teremszolgák leintik a kétségbeesett asszonyt, aki csak nagy sokára hagyat el. Három negyed kilenc. A folyosón rengeteg ember áll, mind be szeretne, be akar jönni, de a teremszolgák és a rendőrök már senkit sem engednek be. Tizenhatan vagunk itt újságírók: aradi, váradi, clujai, bucaresti és kassai lapok kikü-

dött tudósítói, azonkívül a helyi sajtó képviselői. Egy nagy asztalt kaptunk, ahonnan mindent jól látnak és minden szót hallunk. Pontosán kilenc órakor kinyílik a tárgyalótérrel szomszédos szoba ajtaja és bejön a bíróság: dr. Erdős Ferenc büntetőtanácsi elnök, dr. Marcus Ambrus Valér és Demetriu József szavazóbírák, nyomukban dr. Papp György, királyi ügyész és dr. Darabant Miklós a magánvád képviselője. Elfoglalják a védői emelvényem helyüket a védők is: dr. Borgida és dr. Demian Titus. Jegyző Balázs Béla törvényszéki jegyző. Mind-egyiknek az arcán komolyság ül, szinte rárajzolódnak bíró, ügyész, védő, jegyző arcára. Itt most nem sablonos ügy kerül tárgyalásra, hanem országra szóló híres bűnügy, amelynek minden mozzanatát három ország szenzációéhes publikuma figyeli.

Erdős elnök komolyan, szinte ünnepélyesen jelent be:

— A tárgyalást megnyitom.

Alig hangzik el az elnök szava, Papp ügyész mindjárt szólásra emelkedik és gyorsirót kér, amit a bíróság előbb megtárgyal, majd az elnök kimondja a határozatot, hogy a vádlott költségére elren-

Reinitz tagadja Grosz Herman meggyilkolását.

Most következnek a szokásos kérdések: Reinitz megmondja nevét, korát, 46 éves, vallását, foglalkozását, egyenként sorolja fel hét gyermekének a nevét. Katona nem volt és bővebb kérdésre elárulja, hogy megbízatása sem volt a hadseregtől szállításra. Amikor az elnök az iránt érdeklődik, hogy volt-e büntetve, kissé szégyenlősen mondja:

— Két ízben, csalárd bukásért és zsarolásért.

Ezután megtörténik a vád ismertetése. A vádirat szerint Reinitz 1923. augusztus 7-én Grosz Hermant előre megfontolt szándékkal fejszece-
pásokkal a Felsőbánya mellett levő erdőben meggyilkolta.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Reinitz: Nem. — Ezután részletesen magyarázza Grosszal való ismeretségét. Hangosan, folyékonyan beszél. Elmondja, hogy Grosz ajánlott neki aranyat megvételre és elcsalta őt Felsőbányára, mert az üzletet ott lehet csak lebonyolítani.

Elnök: Beigazolódott, hogy maga csalta őt Felsőbányára. Magával látták utoljára, mint minden áldozatát.

Reinitz továbbra is tagad.

Elnök: A gyilkosság után kék folt volt a maga arcán. Azonkívül a holttest mellett megtalálták a gallériát.

Reinitz: Nem az enyém volt a gallér.

Elnök: A vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy a magáé volt a gallér.

Reinitz: Lehet, de nem én tettem oda.

Elnök: Miért tagadta a vizsgálóbíró előtt, hogy Felsőbányán járt?

Reinitz belenez jegyzetibe, de az elnök erőlyesen rászól:

„Felolvasni nem engedek!”

Ezután lemondja, hogy azért tagadta ezt, mert félt, hogy arany-csempészésért megbüntetik. Gyakran zavarba jön és ilyenkor fölösleges dolgokat beszél, de Erdős elnök többször leinti és figyelmezteti, hogy a tárgynál maradjon és csak a kérdésekre válaszoljon.

delék, a gyorsiró alkalmazását.

— Vezessék elő a vádlottat — hangzik ismét az elnök szava, majd két fogházor pár másodperc múlva bevezeti Reinitz Jakabot.

Leülteti a vádlottak padjára. A husz hónapi fogság nem törte meg. Komolyan, szinte energikusan néz maga elé, a ruhája rendezes, nincs egy pécset sem rajta, a cipője ragyog. Látszik rajta, hogy nemcsak tartalmilag, de külsőleg is készült a tárgyalásra. Demian védő mindjárt szólásra emelkedik és kéri, hogy Balázs jegyző helyett más jegyzőt delegáljanak, mert Balázs a vizsgálat folyamán is jegyző volt és a védelem fél, hogy a jegyző Reinitz-ellenes ember. A bíróság tanácskozásra vonul vissza. Ezalatt a közönségen könnyű moraj fut, a hátulso padsorokban ülők felállnak, hogy jobban lássák Reinitzet, aki védővel tárgyal. Széles gesztusokkal magyaráz neki, hozzászólni nem hallatszik el, amit mond, meg nagy a zaj. Pár perc múlva újra bevonul a bíróság és az elnök bejelenti, hogy a bíróság elutasítja a védők kérését. A kifogásolt Balázs jegyző tehát marad.

Elnök: Grosz halála után annak felesége levelet kapott Cluiról keltezve férje aláírásával, ugyanakkor maga Clujon volt.

Reinitz azonban állhatatosan tagadja, mintha a levelet ő adta volna fel és amikor az elnök megkérdezi tőle, hogy akkor ki írta a levelet, kijelenti, hogy Grosz Herman. Reinitz mindent igyekszik tagadni, de a nagy lendületben sokszor ellentmondásba kerül négyesből tett vallomásaival.

Elnök: Maga gyakran változtatta a nevét?

Reinitz: Egyszer elvettem az igazolványomat s igazolvány nélkül utaztam. Valaki mindig kölcsön adta a saját igazolványát.

Az elnök mindjárt rácsófol erre, mert beigazolódott, hogy többször használt árnevet. Reinitz erre megjegyzi, hogy csak akkor használt más nevet, mikor csempészett. A tárgyalást ezután az elnök megszakította és folytatásáért délutánra halasztották.

Igazalmak a délutáni tárgyaláson.

A délutáni tárgyaláson folytatták Reinitz Jakab kihallgatását, aki minden erejével tagadja az ellene emelt vádat. Ezután kezdetét vette a tanúk kihallgatása; elsőnek a meggyilkolt Grosz Herman özvegyét hallgatták ki, aki átkozódva szórja a vádakot Reinitz ellen s a leghatározottabban kijelenti, hogy férjét Reinitz gyilkolta meg. Részletesen elmondja, hogy miként került szerencsétlen férje Reinitzrel összeköttetésbe, hogyan csalta el urát Felsőbányára, milyen módon ölte meg. A kihallgatás során az elnök kérdést intéz Grosznéhoz:

— Megismeri férje holmijait, aszszonyom?

— Igen, — hangzott a válasz.

Az elnök utasítására a teremszólag feltárja a bűnjeleket takaró lep-

let s előmutatja a vérfoltos ruhane-műeket

Groszné hangos sikoltással szívéhez kap:

— Igen, igen, ráismerek. Ezek a ruhák szegény férjemé voltak.

Atkol szór a meggyilkolt felesége.

Nem sok idő múlva Groszné magához tért, s ekkor páratlanul izgalmas jelenet következett: a meggyilkolt Grosz özvegyét szembesítették Reinitzrel.

Elnök Reinitzhoz: Igaz, amit Groszné elmondott?

Reinitz: Egyetlen betű sem.

Erre Groszné rákiált: Gyilkos! Gazember!

Reinitz: Kikérem magamnak! Ne sértessen!

Groszné: Azelőtt minden évben eltűnt valaki. Mióta maga le van tartóztatva, még senki sem tűnt el.

Grosznét a bíróság ezután megeskelt vallomására.

A következő tanu Nissel Károly, aki elmondja, hogy Reinitzrel Aradon ismerkedett össze 1914-ben. A háború után újból találkoztak s ekkor Reinitz elcsalta őt a kassai erdőbe s hamis tanúzásra, csekkhamisításra, sőt még gyilkosságra is ráakarta őt bírni, mondván, hogy ezzel igen sok pénzt szerezhet.

Nisselt szembesítik Reinitzrel, aki azonban a legkategorikusabban tagadja Nissel vádjait. Ezzel a délutáni tárgyalás véget ért s annak folytatását az elnök kedden délelőttre halasztotta.

A kassai rendőrtanácsos bűnösnek tartja Reinitzot.

Ma különben Szatmárra érkezett Pongrácz Gusztáv kassai rendőrtanácsos, aki Reinitz csehszlovákiai bűnügyében nyomozott és aki a Letrer Amália gyilkosát is kinyomozta. Pongrácz tanácsos magas, érdekes arcú, komoly ember, rendkívül képzett rendőrtiszt és a nagy bűnügy minden szálát a kezében tartja. Felkerestem és nyilatkozatot kértem tőle a Reinitz-ügyre vonatkozólag. Szíves volt rendelkezésemre állani és a következőket mondotta:

— Én annak idején erdélyi lapokból olvastam, hogy Nuszbecher Károly szatmári kereskedő Kassára utazott és itt nyomtalanul eltűnt. Nyomozni kezdtem és a nyomozás során letartóztattam egy Bodnár Gyula nevű gyanús embert. Ez hosszú tagadás után bevallotta, hogy Demjanovits Ferenc nevű barátjával Reinitz megbízásából három ismeretlen embert a Kassa mellett Bankó-erdőben meggyilkoltak. Nuszbecher el-tűnésének idején Reinitzet a román-cseh határon letartóztatták, mert egy hatvannégyezer cseh koronás csekket akart átcsempészni. Sikertelen megállapítanom, hogy Nuszbecher röviddel ez előtt hatvannégyezer cseh koronát vett fel egy kassai bankban. Megállapítottam azt is, hogy a bankjegyek címletei ugyanazok voltak, mint amikor Reinitz helyezett el egy munkácsi bankban. Amikor Reinitzet Kassán szembesítettem Bodnárral, Reinitz mindent letagadott. A Kassa mellett

A véres ruhadarabok látása azonban tulságosan nagy megpróbáltatást jelentett Grosznéra, mert a szerencsétlen, extázisban levő asszony rosszul lett, elájult, mire az elnök felfüggesztette a tárgyalást.

erdőben talált hullák személyazonosságát sikerült megállapítanunk és meg vagyok győződve arról, hogy ezeket mind Reinitz gyilkolta, vagy gyilkoltatta meg. Most csak kíváncsiságból jöttem Szatmárra és lehetséges, hogy a tárgyalás folyamán kihallgatnak. Nekem

erős meggyőződése, hogy Grosz Herman, Leichter Salamont, Nuszbecher Károlyt, Lebovits Salamont és Szmuk Hermant és ki tudja, rajtuk kívül még hány szerencsétlent, — mind Reinitz ölte meg.

vagy tette el a láb alól, hogy ezután pénzüket magához kaparintsa.

A rendőrtanácsos fanatikusan hisz Reinitz bűnösségében és órákig el tudna beszélni erről a rendkívüli emberről, akit még Haarmannal és Denkénel is nagyobb gonosztevőnek tart. Bucsu-
zás közben még megjegyzi, hogy

akár elítélik, akár felmentik Reinitzet, Csehszlovákia minden körülmények között kikéri Romániától.

Hogy felelősségre vonják az őt elkövetett bűneiért.

Két pártra szakadt Szatmár népe.

Megállapítható, hogy a város két táborra oszlott: az egyik tábor megkövezné a többszörös gyilkos Reinitz Jakabot, a másik fanatikusan hisz az ártatlanságában. És a két tábor egyes kisebb osztagai néha össze is zördülnek. Becsületsértés, könnyű testi sértés nem ritkaság. Papp Béla esete óta bűnügy nem tartotta ilyen izgalomban ezt a várost. Az első nap nem hozott semmi izgalmat, majd holnap — mondják az emberek. A friss szenzációra éhes emberek. Akik megölnék és akik felmentenék Reinitzet.

Pilisi Géza.

Kitörés előtt a Vezuv.

(Róma, április 27.) A Vezuv környékén levő városok lakóit ismét nagy aggodalommal tölti el, hogy a tűzhányó újból nagyobb mérvű működést fejt ki. A jelek szerint kritikus erupció van készülődésben. A Vezuv legutóljára 1906. áprilisában tört ki, amikor súlyos károkat okozott. A legutóbbi kitöréseknél mutakozott jelenségekkel egyidejűen, — a melyek most is mutatkoznak, — megkasadt a hegy oldala és kitört a láva. Ezeknél a kitöréseknél a kráter egy méter átmérőjű izzó kőtömböket dobott ki magából. Nincsen kizárva, hogy a mostani kitörés is ehhez hasonló lesz, legalább a kráter izzásából erre lehet következtetni. A Vezuvon 600 méter magasságban obszervatorium végzi állandóan a megfigyeléseket.

A nyugdíjasok jajszava

Az aradi vasúti nyugdíjasok nagygyűlésen panaszozták el nyomorúságukat. — Erőteljes akciót indítanak, hogy megélhetésük valamennyire biztosított legyen.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi vasúti nyugdíjasok szövetsége vasárnap délután gyűlést tartott a Piata Mihai Viteazul (Ferenc-téren) levő polgári iskola nagytermében, és a gyűlésre a nyugdíjasok impozáns tömegben vonultak fel: a nagyteremben és a folyosón mintegy 1000 nyugdíjas szorongott. A gyűlés jelentőségét emelte az a körülmény is, hogy megjelent Zima Tibor, Arad város országgyűlési képviselője, aki beszédet intézett a nyugdíjasokhoz. A gyűlést Weinert Manó ügyvezető elnök nyitotta meg, aki hangsúlyozta, hogy a nyugdíjak rendezése kulturális kérdés, mert ahol a nyugdíjügyet nem szociális szellemben oldják meg, ott a konszolidáció sincsen biztosítva és teret ad a korrupciónak. Majd az Acsev nyugdíjasok helyzetével foglalkozott s közölte, hogy amennyiben a nyugdíjasok igényeit nem honorálnák kellőképpen, a szövetség a kormánytól pártatlan bizottság kiküldését kéri, amely aztán az érdekeltek bevonásával rendezné e régen vajdó kérdést. Elmondotta az elnök, hogy van olyan 40 évet szolgált nyugdíjas, aki egész szolgálati ideje alatt erős fizikai és felelősségteljes munkát végzett s mindössze 75 lej havi nyugdíjat kap. Ezzel szemben az Acsev egy közepes főtisztviselője ma 12.000 lej havi fizetést kap. Hangsúlyozza, nem a főtisztviselők fizetését sokalja, hanem azt, hogy a nyugdíjasok olyan keveset kapnak, hogy az a megélhetés szempontjából sem jöhet számba. A szövetség lépéseket tett aziránt is, hogy összeköttetést keressenek azzal az érdekeltséggel is, amely az Acsev egy jelentős részvénytömegét nemrégiben — a párisi árverésen — megszerezte. Végül is azonban annak a reményének adott kifejezést, hogy a vezérigazgatóság belátja e súlyos kérdés elintézésének sürgősségét és rövidesen megfelelő módon rendezni is fogja a nyugdíjasok ügyeit. Majd a nyugdíjas özvegyek ügyével foglalkozott, akik közül csak igen keveseknek sikerült megkapni nyugdíjukat, míg a nagy tömegük, dacára annak, hogy férjeik már évekkel ezelőtt hunytak el, még most sem kap nyugdíjat. Bejelentette, hogy dr. Demian Aurél ügyvédet kérték fel a szövetség ügyészének, aki szerzett jogait meg fogja védeni. Az érdekelt özvegyeket május 3-án, — vasárnap — délután 4 órára újabb megbeszélésre hívja össze. Beszélt arról az anomáliáról is, hogy a 817 vasúti nyugdíjas fizetését kétféle osztották és míg egy részük a pénzügyigazgatóságnál, más részük pedig az állomáson kapja nyugdíját, addig kétféle elosztásban is részesülnek. Az annak idején elmaradt hat hónapos nyugdíjhátralékot az állomáson fraktál megkapták, a pénzügyigazgatóságnál fizetettek pedig nem. De ezzel szemben azok,

akik a pénzügyigazgatóságnál kapják illetményeiket, eddig már 42 százalékos drágasági segítyt kaptak, míg ugyanettől azok, akiket az állomáson fizetnek, el estek. Hangoztatta, hogy szorgalmazni fogják a méltányos drágasági segítyt mindenki számára. Beszámolt arról a 386 vasutas nyugdíjogosultról, akik 10—30 évet szolgáltak, nyugdíjilletményeiket ez idő alatt állandóan befizették és nyugdíjat még sem kapnak, mert létszámcsoökkentés és egyéb más címeken bocsjították el őket.

Zima Tibor, Arad város országgyűlési képviselője emelkedett ezután szólásra, aki ismertette a nyugdíjtörvény tervezetét, mely szerinte nem jó ugyan, de a kormány parlamenti többsége elfogadta ezt a tervezetet.

Hindenburg lett Németország elnöke.

A világháború hirtelen hadvezére nyolcszáz ezer szavattal győzött a baloldal fölött. — Eltértek a külföldi vélemények Hindenburg elnöksége felől.

(Berlín, április 27.) Szenzációsan érdekes meglepetéssel végződött a tegnapi lefolyt birodalmi elnökválasztás. Tisztában volt mindenki Hindenburg vezértábornagy nevének népszerűségével, arra is számítottak, hogy tekintélyes számu szavazatot fog kapni, de ennek dacára azok, akik megszűről néztek az elnökválasztási küzdelmet, nem igen gondoltak arra, hogy a jobboldali pártok jelöltje diadalmaskodjék a baloldal jelöltjével, dr. Marx volt kancellárral szemben. És Hindenburg, a világháború hőse több mint 800 ezer szavattal győzött Marx fölött. A német jobboldal örömmel ünnemli. A házakat fellobogózták arra a hírre, melyet a lapok külön kiadásokban adtak a német nép tudomására. Hajnali két órakor pedig felharsant Berlin uccáin a „Wacht am Rhein“ és a „Deutschland, Deutschland über alles“. Néhány perccel később már Párisban is tudták a meglepő eredményt, amelyet a lapok vetítőgépekkel közölték a tizezrével összeverődő közönséggel, amely izgatottan tárgyalta a tábornagy győzelmét.

Győzött Hindenburg.

Ma reggelre a német kormány hivatalos jelentést adott ki a választás eredményéről és a jelentés szerint 30.345.540 szavazatot adtak le összesen. Ebből

Hindenburg	14.639.399
Marx	13.752.640 és
Thaermann	1.931.591

szavazatot kapott. A többi szavazatok elforgácsolódtak. Érdekes összehasonlítani a márciusi elnök választás és a tegnapi választás eredményeit. Márciusban a most Hindenburgot támogató pártok jelöltjeire csak 11.209.898 szavazatot esett, míg a Marxot támogató pártokra 13.258.628. Thaermannra akkor 1.871.898 választó szavazott. Ugy látszik a jobboldali pártok szerencsés kézzel választották Hindenburgot jelöltnek, aki sokkal több győzelmi eséllyel indult a küzdelembe, mint elege, Jares belügyminiszter. A német nép nagy tömegei a tábornagyot német értők és tehetség megérdemelt elnöknek látják s ez a körülmény növelte meg a jobboldal választóinak számát mintegy 3 millió szavazattal.

A tervezet egyetlen előnye az, hogy most már végre mindenki meg fogja kapni nyugdíját, ha ennek összege nem is nevezhető jelentősnek. Zima képviselőnek Wendt Manó mondott köszönetet megjelenéséért és kérte további támogatását, amit Zima meg is ígért. Wendt ügyvezető elnök végül összetartásra hívta fel a nyugdíjasokat és bejelentette, hogy az alapszabályok jóváhagyása után kiépítik a szövetséget az összes nyugdíjasok szövetségévé, amelyben különböző csoportok fognak működni. A szövetség a nagyvállalatokat alapító tagnak kívánja megnyerni, hogy az ő segítségével hatékonyabban működhesse. A szövetség elnökének pedig dr. Moldovan Silvius nyugalmazott törvényszéki elnököt kéri fel.

tzow, a budapesti német követ-ség tanácsosa Hindenburg győzelméről az Uj Nemzedék-nek kijelentette, hogy Hindenburg valahányszor csak a nyilvánosság előtt megjelent, egyetértésre és összetartásra buzdította a németeket. Hindenburg nem lehet és nem lesz más, mint Németország alkotmányos elnöke. Gróf Andrássy Gyula kijelentette hogy örömmel értesült Hindenburg megválasztásáról, mert ebben jelet látja, hogy Németország el van tökévelve arra, hogy minden külföldi befolyástól és pressziótól függetlenül belpolitikáját. Kizártnak tartja, hogy megválasztása háborút jelentsen. A magyar jobboldali politikusok mind osztatlan örömmel nyitkoznak a tábornagy megválasztásáról.

Eltemették

az ujaradi drámaáldozatát Timisoarára viszik a gyilkos apóst.

(Saját tudósítónktól.) Az ujaradi megdöbbentő családi tragédia sajnálatraméító áldozata, Zimmer József ujaradi gazdálkodó, akit apósa, Pommersheim József 75 éves gazda viszálykodás közben egy beszámíthatatlan pillanatában zsebkésével leszurt, belehalt borzalmas sérülésébe. A tragikus sorsu gazdálkodót, akinek váratlan halála az egész községben nagy sajnálkozást keltett, tegnap temették el a lakosság osztatlan részvéte közepette. A temetést megelőzően Tausz Henrik dr. orvos, dr. Silber Ignác járásbíró és dr. Neff Ferenc, a tettes védőjének jelenlétében felboncolta a holttestet; a boncolás megállapította, hogy Zimmer a szurás következtében hashártyagyulladásra kapott és ez okozta halálát.

A gyilkos apóst tizenhét esztendőig a legbékésebb egyetértésben élt együtt vejevel. Pénteken Zimmer egész panon át bort fejtett és ami nála ritkán fordult elő, este egy kissé ittasan ment család-jával vacsorázni. Mielőtt az asztalhoz ült, kis leányát valami csin talanság miatt meglegyintette és ekkor Zimmerne haragosan rákiáltott férjére, hogy „ugyíatszék részeg.“ Az összeszólalkozás közben lépett a szobába az apósa azzal a késsel, amellyel vacsorázott. Pommersheim hirtelen dühbe jött és veje támadt, aki azonban kemény szavakkal válaszolt apósának. Pommersheim erre kérésével Zimmer házába szurt, aki összeesett és egy napi vívódás után bele is halt sérülésébe. A gyilkos apóst jelenleg az ujaradi járásbíróság fogházában van. Mai kihallgatása alkalmával Pommersheim újból hangoztatta, hogy nem volt ittas, de a veszekedés annyira felizgatta, hogy késével megszúrta vejét, de nem hitte, hogy tettének ilyen súlyos következménye lesz. A gyilkos gazdálkodót holnap kísérik át a timisoarai ügyészseg fogházába.

— Elitelt piaci árurnó. Buday Rozália piaci árurnót ma lopásért az aradi törvényszék hat havi fogházra ítélte. Az elitelt felebbezett és egyben szabadlábra helyezését kérte. A bíróság a kérelmet teljesítette.

Összetűzés a választások izgalma között.

A választás eredményének kihirdetése után Hindenburg hannoveri villáját czernyi tömeg vette körül, s éljenezta és ünneplte a német köztársaság új elnökét, aki azonban nem mutatkozott és senkit sem fogad, mert nagyon ki-merült. Az elnökválasztás tegnap reggel kilenc órakor kezdődött meg egész Németországban. Az első órák külsőségei nem mutatták azt a nagy izgalmat, amellyel az egész világ figyelte ezt a történelmi aktust. A külföldi újságírók megállapították, hogy Párisban sokkal idegesebben várják az eredményt, mint Berlinben. A választás napján is igen sok incidens történt, amelyeknek rendszert a kommunisták voltak a főrendezői, de volt összetűzés Hindenburg-pártiak és Marx híve között is. A Schutzpolizei mindenütt azonnal közbelépett és ötvennél több embert letartóztalt.

Vélemények Hindenburg elnökségéről.

Az elnökválasztás előestéjén a párisi lapok már számoltak Hindenburg győzelmével. A Matin azt írja, hogy Hindenburg megválasztásával káros helyzet következik be, különösen Németországban és a francia miniszterelnöknek nehéz lesz ezután a Németországhoz való közeledést hirdetni. A Berlinben tartózkodó külföldi újságírók véleménye szerint Hindenburg győzelmével megbukik a Fainlevé-Caillaux kormány és visszatér a Millerand-Poincaréuralom. A berlini Zeit azt írja, hogy a baloldali sajtó idézte elő Hindenburg megválasztását. Ez a sajtó a legutóbbi hetekben olyan agitációs írtat ki, amely elriasztotta a választókat az igazodó választópolgárról. A Deutsche Zeitung azt fejtegeti, hogy Hindenburg elnökével Németország új korszaka kezdődik és a megválasztás hírére a méltóság és a becsület lép. A Vorwärts szerint Hindenburg megválasztása egyáltalában nem jelent a köztársasági alkotmány megváltoztatását, amelynek a birodalmi gyűlésen többsége van. Lewe-

Nem lehetnek képviselők a bécsi magyar emigránsok.

(Budapest, április 27.) Magyar politikai körökben mind komolyabb formában merül fel az a hír, hogy a külügyminiszeri tárcát, amelyet ideiglenesen Walkó Lajos kereskedelmi miniszter vezet, gróf Teleki Pál volt miniszterelnök fogja átvenni. Gróf Teleki Pál megbízatása is valószínűleg csak ideiglenes jellegű lesz, mert nem akar hosszabb ideig hivataloskodni. Gróf Bethlen István miniszterelnök ebben a kérdésben csak a fővárosi választások megtörténte után fog dönteni. A nemzetgyűlés választójogi bizottsága a részletes vita során foglalkozott a javaslatnak azzal a szakaszával, amely szerint azok, akik egy évnél tovább külföldön tartózkodnak — ez vonatkozik a bécsi magyar emigránsokra — nem jelölhetők képviselőnek. A vita során Rakovszky Iván belügyminiszter kijelentette, hogy azoknak, akik nem akarnak külföldről hazajönni, csak erkölcsi okaik lehetnek erre és ezért kell képviselővé választásukat törvényesen megakadályozni. A nemzetgyűlés április 30-án ül össze, amikor csak formális ülést tart s a május 5-iki ülésen kezdik meg a választójogi törvényjavaslat tárgyalását.

Házhelyosztás Clujon.

Nemzetiségi különbség nélkül kapnak olcsó háztelket az igényjogosultak. — Lepadatu kultuszminiszter az ünnepélyes aktuson.

(Cluj, április 27.) Tegnap délután folyt le a köztisztviselők részére kintált házhelyek ünnepélyes kiosztási aktusa. Bratianu Jónel miniszterelnököt és Cipeanu földművelésügyi államtitkárt ez alkalomra Clujra várják, de a miniszterelnök másterpérszertől gyors elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg az ünnepségen, így a kormányt Lepadatu kultuszminiszter képviselte. Az ünnepség délután, négy órakor kezdődött a Donát-uccában, ahol erre a célra mintegy háromezer személy befogadására alkalmas tribünát emeltek, amelyet zsufoltság megtöltött a közönség. Ivan püspök fényes papi segédlettel misét celebrált, azután megkezdődött a házhelyek kiosztása. Utalea polgármester beszédében hangsúlyozta, hogy a bizottság a házhelyek kiosztására vonatkozó rendeletet nemzetiségre való tekintet nélkül hajította végre, nem tekintettek, hogy a folyamodó román, magyar, német, vagy zsidó nemzetiségű. Minden egyes házhely 1000 négyszög méter területű, amelynek megváltási ára 5000 lej. Ez az összeg öt év alatt letörlesztendő, amely időpontra a házhelyet másra átruházni, vagy eladni nem lehet. A kiosztott házhelyek az egyes miniszteri tárcák között a következőképpen oszlanak meg: 297 hadügyi, 101 pénzügyi, 56 kultusz, 23 iparügyi, 182 közlekedésügyi, 392 közoktatásügyi. Ezenkívül házhelyet kapott 191 olyan egyén, akik nem köztisztviselők. Az utóbbiak között van több újságíró is, így Paukerow Leonard, Suci, Faur és Humoreanu lapszerkesztők, végül több hadirokkant, hadözvegy és hadiárvány.

Megnyilt az aradi gör. kel. zsinat.

Az ünnepélyes megnyitó. — A mandátumok igazolása. Kedden kezdődik az érdemleges tárgyalás.

(Saját tudósítónkiól.) Vasárnap délelőtt nyit meg Aradon megfelelő ünnepi keretek között az ujonnan megválasztott aradi gör. kel. egyház megyei zsinat. Az ünnepélyes megnyitási aktus délelőtt kilenc órakor kezdődött az aradi gör. kel. székes-egyházban lefolyt istentisztelettel, amely után Veni Sancte-t tartottak. A misét és a Veni Sancte Pacatianu Mihály aradi szentszéki úlnök, az aradi püspökség ideiglenesen megválasztott egyházi adminisztrátora celebrálta Lázár Kornél hatmágyai, Vatiu Traian aradi, Felnecean lippai esperesek, Muscan Demeter aradi szentszéki úlnök és Turicu Cajus tanár segédlete mellett. A ceremóniá-his tisztét Ciara szentszéki előadó töltötte be. A hatalmas székesegyház teljesen megtelt közönséggel; a zsinati tagokon kívül ugyanis igen sokan vettek részt az istentiszteleten a hívek közül. Ez az előzetes nagyarányú érdeklődés teljesen érthető, mert ez a zsinat fogja megválasztani az új püspököt is. A mise és a Veni Sancte után a celebráló papság az elhunyt Papp I. János püspökért mondott rekvizmet.

A templomi ünnepség lefolyása után a zsinati tagok és a közönség egy része a Sroescu (Teleki)-uccai leányinternátusba ment, amelynek tornatermében kezdődött meg a tulajdonképeni zsinati gyűlés. Az elnöki tisztet Pacatianu Mihály adminisztrátor töltötte be, aki megnyitó beszédében hivatkozott az egyházi szervezeti szabályzatra és kifejtette, hogy a szentszék választása érielmében — amit a felsőbb egyházi és polgári hatóságok is jóváhagytak, — ő nem csak az aradi egyházmegye ügyeit vezeti ideiglenesen, de a

zsinati üléseken is elnököl. Ezután halálával emlékezett meg az elhunyt püspökről és annak a reményének adott kifejezést, hogy a zsinat és vele egyetemben az egyházmegye papsága minden igyekezetével továbbra is az egyház felvirágoztatása érdekében fog munkálkodni. Ezzel a zsinatot megnyitottnak jelentette ki.

Ezután korjegyzőnek Mager Traján tagot nevezte ki, majd elrendelte a névsor felolvasását és kérte a zsinati tagokat, hogy nevük felolvasása után nála tegyék le megbízó levelüket. A névsor felolvasása alkalmával kitűnt, hogy a megnyitó ülésen 53 zsinati tag jelent meg, hatan az elnöknek küldték be megbízó levelüket, egy tag pedig — a megbízó levelével bemutatása nélkül — az elnöktől írásban szabadságot kért erre az ülészakra. Miután az elnök konstata-tálta a zsinat határozatképességét, elrendelte a megbízó levelek igazolását. A zsinat négy igazoló bizottságot választott, amelyek váltakozva egymás igazoló levelét vizsgálják felül. A déli órákra az elnök az ülést felfüggesztette, majd délután ötkor ismét megnyitotta és ezen az igazoló bizottsági elnökök jelentést tettek a plénumnak munkájuk eredményéről. A plénum a délutáni ülésen az összes mandátumokat igazolta, amivel a zsinat első megalakuló ülése véget is ért.

Ma délután öt órakor ült össze újból a zsinat. Az ülésen az egyes szekciók belső egyházi ügyeket, így az egyházi nyugdíjalap ügyeit tárgyaltak. Holnap reggel folytatják az ülésezést és ekkor kezdődnek meg az érdemleges tárgyalások az aradi egyházmegye különböző ügyein.

csin hibájából. Ezután Singer lövi a mérkőzés utolsó goalját Gombóc beadásából. Bíró: Burdán. Előzőleg: AAC II.—Olympia II. 0:0.

Lupeni. UCASP—Jiul 1:0 (0:0.) A júlviölgyi footballderby a honi AC Jiul egyik játékos, Szabados miatt nem nyert botránynélküli befejezést. A mérkőzés első félidejében az UCASP a többet és veszélyesebben támadó fél, de a jól működő Jiul védelmen a legjobb akciók megakadnak. A második félidejében, negyed órai játék után Berkessy II. megszerzi a döntő goalt, 10 perccel később Szabados, az öt kiállító Vatiu birót inzultálni akarta. Az izgatott kedélyek rögtön kipattantak s a botrányba full mérkőzés folytatását csak a karhatalom tudta biztosítani.

Timisoara. Spárta CFR—Kinizsi 2:1 (1:1.) Nagy meglepetést kelített a Spárta győzelme az ellenfelét lebecsülő, elbizakodott Kinizsin. A mérkőzésen, habár a Kinizsi volt döntő fölényben, a Spárta jól időmürlő védelme szívósan visszaverle meg-megújuló támadásaikat. A 15. p.-ben Zemler lövi a vezető goalt, melyet Csányi equalizál. A második félidejében a Kinizsi nyomásztó fölénye nem mutatkozik goalokban, sőt Csányi a Spárta részére biztosítja a győzelmet. Bíró Révész. — Rapid—Kadima 2:0 (2:0.) A Kadima kiesése biztos. — TMTE—ZsSE 1:1 (1:1.) TMTE vezető goalját a ZsSE kiegyenlíti, a második félidejében azonban nem hozza meg a döntő goalt. Sibiu. NSE—Fogarasza 1:0 (0:0.)

Salonta-mare. NSCMT—Sámson 2:0 (1:0.)

Barátságos mérkőzések. Arad. AMTE—TAC 1:1 (1:0.) A TAC szereplése nem járt sikerrel. Mentősegre szolgáljon, hogy több tartaléka szerepelt. Az AMTE teljesen kedv nélkül játszott, abszolút rosszul. Az ez különösen a két Auerre. A TAC-ból Weichert volt a legjobb. Aue (11-ből) az AMTE. Puskás (vö. ATE) a TAC részéről a goallövök. Bíró: Vatiu. Oradea-mare. Török-vés—CFR Chisenev 2:1 (0:0.) NAC—CFR Chisenev 3:2 (0:0.)

Városközi mérkőzések. Cluj. Sibiu—Cluj 2:1 (1:0.) Bucuresti—Cluj román játékosokból álló csapata is vereséget szenvedett 2:1 (2:0) arányban a legjobb bucuresti válogatottól.

Külföldi eredmények. FTC—III. ker. 1:1 (1:1.) BEAC—VAC 1:0 (0:0.) MTK—BTC 3:0 (0:0.) KAC—Vasas 1:1 (1:0.) NSC—Zugló 3:0 (1:0.)

O Románia 1924. évi mezei futó bajnoksága Brasovban, Brasov. A tavalyi őszén Bucuresiben megtartott mezei bajnokságot Christescu annak idején megővta s a szövetséget megszeméltette, ez került vasárnap lebonyolításra. A Bucuresiben tartott verseny távja 3.5 km., míg itt körülbelül 12 km. volt. A terep teljesen hasznavehetetlen s nem mezei futó bajnokság megrendezésére való. Christescu kapitány úgy látszik azonban hiába óvta meg, mert a mezei bajnokság ezuttal sem eredményezte neki a győzelmi pálmát. Egyénileg első Márton (Brasovia) 48 p. 16 mp., csapatversenyben a brasovi Coltea győzött az ugyanannyi ponttal rendelkező, de rosszabb helyezési sorrendben befutó UCASP fölött.

O A Gloria kerékpáregyesület versenye. Szép sikerrel járt a Gloria kerékpárversenye, amelyen harminc aradi versenyző is részt vett. A részleges eredmények: Kezdők versenye: 1. Grundhauser (Gloria), 2. Janka (Meteor, Arad), 3. Zabolyszky (Egyetértés, Arad.) Szeniorverseny: 1. Wittich (Gloria), 2. Schoor (Meteor, Arad), 3. Boda (Meteor, Arad). Old-boys verseny: 1. Dorong (Gloria), 2. Roman (Egyetértés, Arad), 3. Cziffra (Gloria.) A sikerült versenyt szépszámu közönség nézte végig.

O Magyarország törvívó bajnoksága. Budapestről jelentik: Vasárnap folyt le a Magyarország törvívó bajnokságáért folyó verseny, amelynek eredménye a következő: Terstivánszky (MAC) 6, Radv (MAC) 6, Tóth (MAC) 5 győzelemmel. Ezek szerint Magyarország törvívó bajnoka Terstivánszky lett.

Rehabilitált a bíróság egy megvádolt aradi vendégloást. Az aradi törvényszék büntetőtanácsa előtt ma Fleiszig Árpád aradi vendégloás állott, akit azzal vádoltak, hogy adóeltitkolás céljából hamisan vezette a bevételek lajstromát. A vendégloást egyik volt alkalmazottja, Décsi Gyula jelentette fel. Miután azonban a feljelentő nem jelent meg a tárgyaláson, a beidéztet tanúk pedig kedvőzően vallottak, Radulescu ügyvéd Fleiszig ellen elejtette a vadat.

Nézzé meg a Sándor Mirlapirada antiquar könyvkirovakát, Arad.

SPORT

A Vasárnap sporija.

A Kintzsi kikapott a CFR-Spártától. A cluji válogatott kettős veresége. Footballderby Jiulviölgyben.

Mozgalmas vasárnapia volt ismét footballsportunknak. Három kerületben bajnokiakat bonyolítottak le. Clujon és Bucuresiben városközi mérkőzések voltak, míg Oradea-maren a Chisenev CFR vendégszerepelt. Eredmények a következők:

Arad. ATE—CFR-Simeria 0:0. Heves iramu bajnoki küzdelem, melyen az ATE gyengébb játékot mutatott. A simeriai vendégcsapat jól rokkoló együttes s az első félidejében fölényben is játszott ellenfele ellen. A második félidejében azonban visszacsúszott s csak a szerencse mentette meg a vereségtől. Az ATE-ből mindenki szürkén játszott, míg a CFR-Simeriából Herczegh, Căpos és Cinkora tűnt ki. Bíró: Oravetz. Előzőleg: ATE ifj.—AAC ifj. 2:0 (0:0.)

Micalaca. AAC—Olympia 3:0 (1:0.) Rendkívül értékes győzelmet aratott az AAC az utóbbi időkben jól szereplő Olympia ellen. A mérkőzést jórészt AAC fölény jellemezte, az Olympia teljesen védekezésre szorult. A 3. p.-ben már Gyebrovsky kapufát lö, majd szép AAC támadás után, Gombóc kórnerét Singer goalba helyezi. Az AAC a második félidejében folytatja veszélyes akciót, melynek eredményeképen Dufiner a 35. p.-ben goalt lö Dru

HIREK

Elfogott vaggontolvajok

Öt munkás rendszeresen fosztogatta az aradi állomáson a vasuti kocsikat.

(Saját tudósítónktól.) Veszedelmes vaggonfosztogatókat tett ártalmatlanná ma az aradi rendőrség. Az utóbbi időben több cég panaszt tett amiatt, hogy a címükre érkezett árut az aradi állomáson ismeretlen tettesek megdézsmálják és majdnem minden vaggonból hiányzik áru. Az aradi rendőrség megindította a nyomozást, amelyet Jancu Traján, a bünygyi osztály főnöke vezetett. A nyomozás sikerrel jár és a rendőrség ma letartóztatta Gábor János, Ardelean János, Petroi Péter, Hotorán István és Surdi Imre aradi munkásokat, akiknél házkutatást is tartottak. A házkutatás alkalmával számos lopott tárgyat találtak: inoleumokat, kőrübelül 20 doboz keménygallért, villamossági felszereléseket, szövetet és más különféle árukat. A kihallgatás során a letartóztatottak ugyan tagadták a lopást, azonban nem tudták beigazolni, hogy a házkutatásnál talált holmik honnan kerültek hozzájuk. A rendőrség ma délelőtt átkísérte az öt munkást az aradi ügyészség fogházába.

— A cenzura lapunk vasárnapi számából törölte a csiki választás lefolyásáról és annak eredményéről szóló összes eredeti tudósításainkat. A közönség felfokozott érdeklődéssel kísérte a magyarság esikszeredai impozáns megmozdulásának minden fázisát és csupán annak utolsó fejezetéről nem nyerhetett tudomást lapunk hasábjairól. Illetékes helyen lépéseket tettünk, hogy a jövőben ilyen vagy ehhez hasonló eset elő ne fordulhasson.

— Az aradi zsidó szentegylet százötven új tagja. — Tegnap folyt le az aradi izraelita hitközség nagytermében a Chebra Kadisa (izraelita szentegylet) második tagavató-gyűlése. Minden három évben ünnepélyes tagfelvételi közgyűlést rendez ez a kétszázévesztendős ősi kulturális és szociális tömörülés. A kétnapos ülések szép és meglepő eredménye volt. Közel százötven taggal szaporodott a szentegylet hatalmas tábora. A vasárnapi gyűlésen ismét a óra Dezső szentegyleti elnök elnökölt és megjelentek dr. Schütz Henrik hitközségi elnök, dr. Vágvolgyi Lajos főrabbi és kívülük még a zsidóság ismertebb vezetői. Az új tagok felvétele jelentős pénzbeli adományt is jelent a szentegyletnek, mert minden új tag, az ősi szokások szerint, nagyobb összeggel tette emlékeztessé az egyletbe való belépését.

— Nem épül a timisoarai kereskedők bazarja. Értesüléseink szerint azoknak a timisoarai kereskedőknek, akik eddig nem tudtak új üzlethelyiségekben elhelyezkedni, mégis csak sikerült megfelelő helyiségekhez jutni s így valószínűleg elmarad

Lloyd George Egyiptom főbiztosa lett.

(London, április 27.) Szenzációs kinevezés történt ma: A király Lloyd George többszörös miniszterelnököt Egyiptom főbiztosává nevezte ki. Lloyd George kinevezése politikai körökben nagy feltűrést keltett.

a tervbe vett bazar építése is, annál is inkább, mert hiszen a most épülő kamarai székházban készülő üzletek közül is néhánynak még nincs gazdája. Újabb értesülésünk szerint a timisoarai bazársor mégis felépül. Tizennégy hajlék nélküli maradó timisoarai kereskedő lépést tett az építkezés érdekében, mire az illetékes körök elhatározták, hogy a timisoarai bazársor építését május elején megkezdik.

— Eltemették a francia tüntetések áldozatait, Párisból táviratozzák: A véres kommunista tüntetés áldozatait tegnap temették el a Notre Dame székesegyházban. A temetésen megjelent Painlevé miniszterelnök, Schramek hadügyminiszter, Millerand, Castelnau tábornok és a jobboldali blokk majdnem valamennyi tagja. A temetésen rendezés nem történt.

— Belgrádban elparentálták Apponyi Albertet. Belgrádból táviratozzák: Néhány nappal ezelőtt — mint ismeretes — meghalt Budapesten gróf Apponyi Sándor, az utolsó magyar főkamara, aki a politikai életben soha semmiféle szerepet sem játszott, de mint környgyűjtő, európai hírre tett szert. Halálának hírére a távirati ügynökségek útján a belgrádi lapok is meghapták, amelyek Apponyi Sándort összetévesztették gr. Apponyi Alberttel. A magyar állampárti nagyon szép nekrológot kapott a szerb lapoktól. Valamennyi belgrádi lap kiemeli becsületességét, következetes politikáját és nagy elismeréssel írta kivételes szónoki és politikai képességeiről. Megállapítják, hogy Apponyi a magyar arisztokrácia legkimagaslóbb alakja, aki a régi monarchia idején híven kitartott ellenzéki elvei mellett. Megemlékeznek természetesen arról is, hogy kultuszminisztersége idején harcot folytatott a pravoszláv egyházközségek autonómiája és a szerb iskolák ellen. Ha a közmondás igaznak bizonyult az elparentált Apponyi Albert még hosszú éveken át élni fog és dolgozni, munkálkodni nemzete érdekében.

— Halálos verekedés. Halálos kiemelésű verekedés történt tegnap este Brádon. Nicula Péter brádi munkás ittas állapotban találkozott egyik haragosával, Dénes Imrével. Előrántotta kését és hasbaszurta haragosát, aki eszméletlenül összeesett. A csendőrség letartóztatta Niculát, a megszurtt munkást pedig a kórházba szállították, ahol néhány óra múlva meghalt. A letartóztatott gyilkos ma az aradi ügyészség fogházába szállították.

— A régi bérlők kapják a városi házak üzlethelyiségeit. Arad város gazdasági széke ma délelőtt tartotta meg az árlejtést a városi bérházak üzlethelyiségeinek ügyében. — A gazdasági szék ülésén Dirlea Vazul gazdasági tanácsnok elnökölt, aki azután a városi tanács elé került kérdést referálta. A tanács a régi bérlőknek adta az üzlethelyiségeket arra való tekintettel, hogy mind-egyik megadta azt a bért, melyet mások ígértek. Egy kivétel volt, amelynél azonban a város szintén megtalálta a helyes megol-

dást és itt is megmarad a régi bérlő helyiségében. A város ezután ismét öt esztendőre adta bérbé az üzlethelyiségeket és a bérösszegeket is öt évre állapította meg. A legkisebb bérösszeg 100 ezer lej, ami az 20.000 leinek felel meg.

— Levizsgázták Gold mestert. Gold mester előadásai körül, aki pénteken este valószínűleg bámulatba ejtette Arad közönségét szuggeszciós és telepatikus mutatványival, nagy benyomalmat keltezett. Jelenítettük, hogy dr. Cucu Vazul városi főorvos véleménye alapján a rendőrség már nem engedélyezze a vasárnap esti előadását. Gold mester nem nyugodott bele előadásának betöltésébe és ma dr. Miclea Sever ügyvéd kíséretében felkereste dr. Demian Aurel aradi egészségügyi főfelügyelőt, akinek bemutatatta miniszteri engedélyt és a kedvező orvosi igazolásokat s intervencióját kérték ebben az ügyben. A főfelügyelő kijelentette, hogyha egy általa kiküldendő orvosi bizottság előtt bemutatja tudását, akkor engedélyezi Gold további estélyét. A bizottság tagjai dr. Albu István, a bábaképzőintézet igazgató-főorvosa, dr. Groza János központi igazgató, dr. Memete Demeter klinikai igazgató, dr. Bradean Athanaz megyei főorvos, dr. Cucu Vazul városi főorvos, dr. Stauber Andor és dr. Biksz Mór kerületi tisztviselők. Szerdán délután öt óra körül a városi orvosi hivatal helyiségében vizsgázták Gold mestert és bizonyos, hogy a vizsgát kitűnő sikerrel fogja letenni s aradi estélyeinek nem lesz többé akadály, amint hogy nem volt Erdély több városában sem.

— Az önkéntesek bevonulási ideje. A most érkezett Monitorul Oficial törvényt közöl, amely szerint a hadügyminiszterium javaslatára megváltoztatták az önkéntesek bevonulásának idejét. Ezentúl az önkéntesek bevonulása augusztus 15-én lesz. Február 15-ig maradnak a tisztiskolában és onnan július 1-ig ezredeiknél teljesítenek csapatszolgálatot.

— Aradi férfizarándokok Radnán. Vasárnap reggel indult a negyedik aradi férfi zarándokcsapat Radnára dr. Lakatos Ottó vezetésével. Reggel hat óra körül külön villamossal indult a 130 aradi zarándok és nyolc óra tájban érkeztek meg a radnai állomásra, ahonnan azonnal a kegytemplomba mentek, ahol fél 9 óra körül ünnepélyes mise volt. A mise alatt a zarándokok közös szentáldozáshoz járultak. Délelőtt tíz óra körül keresztúti ájtatosságot végeztek a hegyi kálvária-uton, amelynek végzetével dr. Lakatos Ottó plébános a hegyen szentbeszédet mondott. Ez után közös ebéd volt, majd a társaság megtekintette a radnai kolostor udvarát, kertjét és villanyberendezését. Négy óra körül a zarándoklat tagjai között megbeszélések folytak aktuális vallási kérdésekről, félöt óra körül pedig rövid ájtatosságot tartottak. Este különvonattal jöttek vissza Aradra a zarándokok.

— Házasság. Lengyel Boris (Arad) és Schipper Béla (Timisoara) házasságot kötöttek.

— A timisoara-gyárvárosi izr. nőegylet közgyűlése. Vasárnap délután tartotta a timisoara-gyárvárosi izr. nőegylet ez évi rendes közgyűlését Deutsch R. Rezsóné elnöklétével. A tárgysorozat letárgyalása után megtartották az új választásokat. Elnökő egyhangú választással Deutsch R. Rezsóné, alelnökő Färber Bernátné, pénztáros Szontagh Aladárné. A nőegylet legközelebbi rendkívüli közgyűlésén Hübsch Dávidnének, az eddigi elnöknek átadják a díszelnöki oklevelet.

— Halálozás. Manoilovics Viktor nyug. államvasuti főfelügyelő életének 71-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 28-án d. u. fél 4 óra körül megy végbe Arad, Str. Doamna Balasa (Purgiy Lajosné-ucca) 51. számú gyászszobából, a gör. kat. szerb egyház szertartásai szerint.

— Rózsafüzértársulattól temetkezési egylet. Az Aradi Előrózsafüzér önszervező társulat vasárnap délután közgyűlést tartott az aradi városháza nagytermében s a gyűlésen a társulat temetkezési egylet alakult át s egyben meg is változtatta címét Aradi Temetkezési Egyesületre. A vezetőség a gyűlésen leszögezte, hogy amíg nagyobb számban tagot nem sikerül szerezni, addig 3000 lejt tudnak csak kifizetni az elhalt tag családjának a 120 lejt évi befizetés ellenében. Azonban megállapodtak, hogy amint az egyesület vagyonilag megerősödik, a szegély felemelik. Ezután megejtették a választást, a közgyűlés egyhangúlag újból a régi tisztikart választotta meg.

— Az idegbeteg ember tragédiája. Véres családi tragédia történt tegnap délelőtt Timisoarán a gyárvárosi Rékási-uccában Hahn Fülöp 23 éves idegbeteg ember késsel rátámadt feleségére, akit meg akart ölni. Szerencsére csak könnyebb sérülésekkel ejtett rajta. Az asszony kiáltásait meghallgatók a szomszédok, akik ártalmatlanná tették Hahnt, aki minden áron öngyilkos akart lenni. A merénylő férj jelenleg a rendőrség őrzetében van.

— Öngyilkos újszántannai legény. Aufhut János 17 éves szántannai legény tegnap szüleinek községi lakásán felakasztotta magát. Mire hozzáértő ráakadtak, már halott volt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. A szülők jelentést tettek a csendőrségnek, amely az aradi ügyészséget értesítette. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Tennis ütők Slazenger, Mass, Hammer és Liga, 750 lejtől a legnagyobb választékban, Standard és Slazenger labdák gyártásában Emil Maidnál, Arad.

— Béreljen Kerpel könyvtárban! — Tennisverők, Slazenger, Gordon, Maas, Hammer és Liga gyártmány, Slazenger és Standard tennislabdák és más sportcikkek legolcsóbban Hegedüs cégnél, Aradon.

— Halálos beteg az egyedi gyilkos. Budapestről jelentik: Frohreich Ernő, a híressé vált egyedi gyilkos szomorú hőse, a fogságban teljesen elvesztette emlékező képességét. Már nincsen tudatában annak, hogy gyilkolt, minden iránt teljesen apatikus és akik utóijára látták, nem hiszik, hogy már sokáig él. Az orvosok véleménye szerint a főtárgyalást már nem fogja megérni.

Autóbaleset Aradon. Köny-

nyebb autóbaleset történt tegnap délután négy óra tájban az aradi kórház közelében. Az aradi 45. számú autó, amelyet Dumitrescu Anasztazie vezetett, Cucea Pál, Kamler János, Kajári József és Hornai György aradi fiatalemberekkel a Ghiba-Birta (Varjassy József) utcán haladt a kórház felé. Az autót vezető Dumitrescu a kórház közelében észrevette, hogy az egyik autógummi szétrépedt. Megforgatta a kormánykereket és a Ferenc-térre akart fordulni, hogy ott megálljon. A teljes sebességgel futó autó azonban egy ott levő fának ment neki, azt magával sodorta, aminek következtében az autó megrongálódott. A fiatal emberek kiestek az autóból, de jelentéktelen horzsolástól eltekintve semmi bajuk nem történt.

Dramát sok ember írt,
de poloskát **LOVAS** egyedül írt,
Arad, Str. Oituz (Illés-ucca) 111.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

A temesvári Arany János Társaság Jókai ünnepélye.

(Saját tudósítónktól.) A hallhatatlan költő emlékéhez méltó módon ünnepelte a timisoarai Arany János Társaság Jókai Mór születésének századik évfordulóját. A magyar dalárda bevezető éneke után Járossy Dezső, a Társulat elnöke méltatta a nap jelentőségét, majd Hajdu Frigyes dr. nagy sikerrel szavalt Kosztopolánszky ünnepi prologusát. Ungár Boriska művészi hegedűjátéka, melyet Freund Leó zongoraművész kísért zongorán, szünni nem akaró tapsra ragadta a közönséget, mely zsufozásig megtöltötte a színháztermet. Azután az aradi Kőlcsey-Egyesület ügy-elnöke, Prohászka László dr. tartotta gyönyörűen felépített, mely gondolaiokban gazdag ünnepi beszédét, melyet Fetter Irén, a kiváló aradi énekesnő előadása követte. Osztré Andor tanulmánya nagy sikert aratott, szintúgy Freund Leó mesteri játéka. A Magyar Dalárda pompás éneke zárta be a szép ünnepély gazdag műsorát.

A timisoarai színház műsora. Kedden román előadás. Szerda este fél 9 órakor: Falu rossza (Kassay Károly jubileuma.) Csütörtök este fél 9 órakor: Krizantém. Péntek délután fél 3 órakor: Postás Katica; délután 6 órakor: Vén gazember. (Fekete Mihály felléptével.) Este 9 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet. (Bemutató.) Szombat délután 4 órakor: Süt a nap; este fél 9 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet; éjjel 11 órakor: Tisztelem a régi szeretőmet.

Timisoarai filharmonikusok aradi vendégszereplése. A timisoarai filharmonikusok május 3-án, vasárnap hangversenyt rendeznek Mahler Gusztáv emlékére. A timisoarai hangverseny után Aradra jönnek, ahol Neubauer Gida karnagy vezetésével előadják Mahler Gusztáv negyedik simphonijáit.

Rádió-telefon működik Aradon.

Az arad-temesvári vasutigazgató lakásán felszerelték egy rádió-felvevő-állomást. — Még nyolc készülék található Aradvárosában.

(Saját tudósítónktól.) Arad város történetében is új fejezetet jelent a rádió-telefon bevonulása: A tegnapi esti órákban megkezdte működését egy aradi magánlakásban Korunk szenzációs találmánya: a rádió-telefon. Pop Octavian, arad-temesvári vasutigazgató nemrégiben érkezett hazra Párisban s Bécsben tett tanulmányutjáról, s egy rádió-telefon-készüléket is hozott magával. A vasutigazgató rádiójához megfelelő kormányengedélyt kapott és így most már akadálytalanul megtörténhetik. Hogy pillanatok alatt értesüljön a legfrissebb világeseményekről s hallgathassa a metropolisok legkülönbözőbb koncertjeit és színházelőadásait. Pop igazgató radio-telefonja most áll szerelés alatt, de tegnap este már kifogástalanul működött annak az aradi mérnöknek a lakásán, aki a szerelést végzi. Az esti órákban először az ismeretes bécsi 530-as hullámhosszra állították be a felvevőkészüléket s néhány pillanat múlva a bécsi ópera előadásában gyönyörködhetek. Amikor Bécs már eleget adott, a berlini leadóállomás hullámhosszúságára állították be a készüléket. A beállítással való

játék percenként más és más gyönyörűségben részesítette a készülék hallgatóit, majd szenzációs meglepetéssel szolgált. Az egyik hullámhosszváltoztatásnál prózai hangok szólaltak meg a telefonban. Ebben a pillanatban adott tudomására hetven millió németnek és ezenkívül mindenkinek, akinek radio-telefonja van, hogy Hindenburg vezértábornagyot választották meg a német birodalom köztársasági elnökévé. Abban a pillanatban, amikor ezt Berlinben megtudták, tudta már a szenzációs eseményt Pop Octavian aradi vasutigazgató is.

De nemcsak Pop Octavian tudta meg ezt Aradon, hanem — tudomásunk szerint — még nyolcan, mert a vasutigazgatótól kívül még nyolc radio-telefonállomás van Aradon, amellyel különben Pécs-Ka is versenyre kel, mert állítólag ott is van már öt-hat radio-telefonkészülék.

A jég megtört. Remélhetőleg most már rohamosan fog terjedni Romániában a rádió-telefon, ez a korszakalkotó találmány és ennek semmi akadály sem fog utjában állani. Mindenesetre Aradé az elsőség. Ez is egy lépés a kultúra és a konszolidáció országútján.

Tapolcai Dezső meghalt

A hírneves magyar színész tragikus elhunyt.

(Budapest, április 27.) A magyar színészetnek ismét nagy gyászra van. Még el sem múlt a Tanay Frigyes halála fölötti nagy fájdalom és már újabb csapás sújtott le a magyar színészetre: meghalt Tapolczay Dezső, mindenki ünnepelt és kedvelt drága „Tapi“-ja. Még tegnap jókedvűen vacsorázott barátaival, senki sem gondolt arra, hogy az életerős, soha nem betegeskedő ember reggelre már západtarcu hullá lesz. A Royal-szállóban lakott és reggel, amikor a személyzet fel akarta költöni, megököbenve vette észre, hogy Tapolczay Dezső halott. Azonnali orvosokért küldtek, akik azonban már nem segíthettek. Megállapították, hogy éjjel álmában hirtelen jött agyszélhűtés ölte meg. Tapolczay Dezső halála széles körökben, de különösen a színészvilágban mély és igaz részvétet keltett. Percek alatt terjedt a hír a magyar fővárosban, a szerkesztőségeket szinte ostromolták a kéresekkel, senki sem akarta elhinni, hogy Tapi meghalt.

Tapolczay Dezső régi színészcsaládból származott. 1866-ban született, sokáig vidéken működött, majd 1896-ban felkerült a Vigszínházhoz, melynek 1919-ig megszaki-tás nélkül tagja volt. Kifünő karakter-színész volt, egy-egy alakítása híressé vált és francia bohózatok szinté el sem voltak képzelhetők nélküle. Sok darab diadalra jutása az ő nevéhez fűződött. 1919-ben megvált anynyira szeretett Vigszínházától és a Városi színház igazgatója lett. Két évig gazgatta a Várost, majd innen

az ujonnan megnyitott Fővárosi Operettszínház igazgatójának hívták meg. Ezt a felelősségteljes pozícióját egészen ma bekövetkezett hirtelen haláláig be is töltötte. Felesége volt Vizvári Mariska, a neves magyar színművésznő, akitől azonban már régebben elvált. Az elhunyt Tapolczay Dezső Gyula nevű fia, aki a Magyar Színház tagja és Jolán nevű leánya, Kerpely Jenő gondokaművész felesége gyászolja, de rajtuk kívül gyászolja az egész magyar színészet.

Tapolczay Dezső a háboru előtti években Vendrey Ferencsel együtt a nyári szezonban gyakran járt Aradra vendégszerepelni. Hetekig tartózkodott ilyenkor Aradon, intim barátság fűzte őt Szendrey Mihályhoz és több aradi uri családhoz. Az aradi közönség esztendőken át a nyári hónapokban legjobb szerepeiben gyönyörködött nemes és kiforrott művészetében. Halála híre Aradon is mély és igaz részvétet lo-gkeltani.

Hármas szökés halállal

Három rab megszökött a pestvidéki fogházból. — A menekülő ember megrendítő tragédiája.

(Budapest, április 27.) Szenzációs hármasszökés történt ma Budapesten s amelynek drámai következményei szinte kikíváncsoznak a mindennapi események szürke forgatagából. A pestvidéki törvényszék budai fogházából ma három rab: Varró Tivadar harminckét éves műbutorasztalos, Tuzsár Gábor huszonkétéves asztalos, Palotai László huszonegyéves iparművész, megszökött. A szökés így történt: a munkateremben, ahol véletlenül csak öt-hárman voltak, észrevették, hogy az őrizetükre rendelt fogházőr fegyvertelen. Nekitámadtak, a sarokba szorították, majd a faliszekrényt kinyitva, revolvert vettek abból elő s azt a fogházőrnek szegezve, mind a hárman elmenekültek. A fegyőr segítségkiáltására hamarosan százakra menő tömeg gyűlt össze, amely üldözőbe vette a menekülő rabokat. Varró futás közben visszafordult, s háromszor az üldöző tömegbe lőtt, de senkit nem talált. A menekülő rabok nem sokáig örülhettek azonban szabadságuknak. Legelőbb Palotai fáradt el, aki végső kétségbeesésében egy közeli házba futott be s ott hamarosan elfogták. Tuzsár a Pálfiy-téren az ott posztoló rendőr karjaiba szaladt. A legtragikusabban Varró szökése végződött. A menekülő embernek sikerült egy Pálfiy-téri vendéglőbe befutnia s ott egy szekrénybe rejtőzködött. A szekrényben ruhák voltak s Varró át akart öltözni. Félig-meddig meg is történt az átöltözés, amikor Varró a bezárt szekrényben — levegő hián — elájult és kibukott a szekrényből. Az esés oly szerencsétlenül történt, hogy koponyaalapi törést szenvedett. A vendéglőben nagy ijedelmet kellett a menekülő rab ilyen váratlan megjelenése. Ertesítették a rendőrséget és a mentőket, de Varró még a kórházba való szállítása közben meghalt. Az orvosok megállapították, hogy a szökés okozta izgalom következtében támadt belső vérzés okozta halálát.

Köhögés, torokfájás, rekedtség

ellen biztos hatású a legmodernebb összetételű, jóízű és olcsó gyógyszer a

SIROMALT

Tartalmaz nemcsak köhögés, rekedtség stb. elleni gyógyszereket, hanem egy kiváló tápértékű malátakivonatot is, amiáltal az összes hasonló gyógyszereknél hatásosabb.

Kapható minden gyógyszerárban.

KÖZGAZDASÁG

Nagyszabású állatkiállítás Pecicán.

A kitüntetések és jutalmak egész sorát osztották ki a bírálóbizottságok.

Vasárnap óriási érdeklődés mellett folyt le Pecicán a megyei állategészségügyi felügyelőség által, a földművelésügyi miniszter megbízásából (mely az érmekelet adta) rendezett állatkiállítás. — Minthogy a községben ez volt az első ily kiállítás, nemcsak Pecicaromana s Pecicamaghiara lakosai voltak jelen, hanem a környékbeli községek lakosai is nagy számban állítottak ki különböző fajtájú tenyésztésanyagokat. A kiállítás nyolc órákor vette kezdetét *Boneu* Vazul aradvármegyei főjegyző, *Fezekas* L. főszolgabíró és *Soós* főállatorvos elnöke alatt; majd a megválasztott különböző bizottsági tagok részvételével kijelölték a díjazandó állatokat. Szébbnél-szebb állatok voltak kiállítva, melyek közül különösen *Erdélyi* Ferenc aradi gazdálkodónak fajbarmfi kollekciója, mely a budapesti, cluji, aradi, temesvári kiállításokon sok díjat nyert, tűnt ki. A díjazások sorrendje a következő volt:

I. Simentali bikák: I. díj: Nagy Pál, Pecicamaghiara 3000 lej. II. díj: Novac Gheorghe Cealea (Csála) 2000 lej. III. díj: Kiss János, Pecicamaghiara 600 lej. IV. díj: Szabó Sándor, Peregul-mic 500 lej. Aranyérem és oklevél: *Batrin* Arsa, Pecicaromana; ezüst érem és oklevél: *Semlaci* mintagazdaság; bronzérem: *bezdini* Zárda. A bizottság tagjai: *Alföldi* Pál aradvármegyei gazd. egyes. igazgatója, *Elek* Bernát és *Muntean* Gyula.

II. Borjas tehének: Simentali faj: *Katona* Mihály, Pecicamaghiara 1000 lej. *Almosdi* Sándor, *Variasul-mare* 600 lej. *Angyal* Péter, Pecicamaghiara 600 lej. *Rohács* András, Pecicamaghiara 600 lej. *Kelemen* András, Pecicamaghiara 600 lej. *Semlaci* mintagazdaság, *Semlac* 600 lej. *Siclován* Gheorghe, Pecicaromana 500 lej. *Putu* Manó, Pecicaromana 500 lej. *Andriskó* János, Pecicaromana 500 lej. *Hulbert* János, Pecicaromana 500 lej. *Kabát* János, Pecicaromana 500 lej. — Ezüst érmét és oklevelet kaptak: *Friedmann* József dr. és ifj. *Elias* Adolf, Pecicamaghiara.

III. Úszó borjak: I. díj: *Duschek* Vencel, Peregul-german 500 lej. II. díj: *Weisz* Pál, Pecicamaghiara 400 lej. III. díj: *Donáth* Sándor, Pecicamaghiara 400 lej. IV. díj: dr. *Tamajdan* Silvius, Pecicaromana 400 lej. V. díj: *Cimpoleas* Dimitrie, Pecicaromana 300 lej. VI. díj: *Ponta* Dimitrie, Pecicaromana 300 lej. Elismerő oklevelet: *Duschek* Friedrich, Peregul-german.

IV. 3 éven felüli ménék: I. díj: *Putu* János, Pecicaromana 2000 lej. II. díj: *Jancsik* Pál, Nadlac 1500 lej. III. díj: *Pinczés* István, Semlac 1000 lej. IV. díj: *Tamaj-*

dan Livia, Pecicaromana 1000 lej. V. díj: *Ózv. Cornea* Ilésné, *Tornea* 1000 lej. VI. díj: *Duschek* Vencel, Németpereg 1000 lej. VII. díj: *Kecskés* Pál, Nadlac 1000 lej. VIII. díj: *Faragó* Lajos, *Perarulmic* 500 lej. IX. díj: *Istin* Ioan, *Semlac* 500 lej.

V. 2 és 3 éves csikó ménék: I. díj: *Babiak* Pál, Nadlac 1000 lej. II. díj: *Aconi* Ioan, Pecicaromana 600 lej. III. díj: *Dittrich* János, *Peregul-german* 400 lej. IV. díj: *Balog* Mátyás, Pecicamaghiara 300 lej. Aranyérem és oklevél: *Bartolomen* Mátyás, Nadlac. Ezüst érem és oklevél: *Farcas* Sándor, *Peregul-mic*. Bronz érem és oklevél: *Daniczkó* János, Pecicaromana. A bizottság tagjai: dr. *Soós* főállatorvos, *Farcasan* Vazul és *Novac* Axentie gazdálkodók.

VI. Csikós kancák: I. díj: *Olár* Teodor, Nadlac 2000 lej. II. díj: *Szabó* Sándor, Pecicamaghiara 1000 lej. III. díj: *Mester* Imre, Pecicamaghiara 500 lej. IV. díj: *Nagy* István, Pecicamaghiara 500 lej. V. díj: *Scherer* Conrad, Pecicamaghiara 400 lej. VI. díj: *Ponta* Gheorghe, Pecicaromana 300 lej.

VII. 2 éves csikók: I. díj: *Ponta* Gheorghe, Pecicaromana 1000 lej. II. díj: *Mészáros* István, *Seitin* 600 lej. Bronzérem és oklevél: *Cseka* János, *Peregul-german*, *Daniszló* János, Pecicaromana; elismerő oklevelet: *Rusu* Constantin, *Semlac*, *Hampel* Gligor, *Peregul-german*, *Dorogi* Mihály, Pecicamaghiara. Bíráló bizottság: *Loránt* A., csálai főfelügyelő, *Békeffi* Sándor és *Fegyverneki* István gazdálkodók.

VIII. 3 éves kancák: II. díj: *Rösler* János, *Peregul-german* 1000 lej. III. díj: *Roman* Gheorghe, Pecicaromana 600 lej. IV. díj: *Siclován* Gheorghe, Pecicaromana 400 lej. V. díj: *Szigmeth* Lajos, *Peregul-german* 300 lej. — Bronzérem és oklevél: *Berzi* István, *Peregul-german* és *Petrisor* Roman, Pecicaromana. Elismerő oklevelet: *Frei* Mihály, *Semlac*; *Albescu* Ioan, Pecicaromana; *Faragó* Mihály, *Laurovici* József, *Vörös* Sándor *Peregul-mic*; *Putu* Manaila, Pecicaromana. A bizottság tagjai: *Putici* András főszolgabíró, dr. *Schütz* József állatorvos, *Rosu* Constantin és *Raicu* Dimitrie gazdálkodók.

IX. Sertések: I. díj: *Semlaci* mintagazdaság yorkshiri 200 lej. II. díj: *Sisa* Tamás, Pecicamaghiara mangolica 100 lej. II. díj: *Tóth* István, Pecicamaghiara mangolica koca 100 lej. III. díj: *Ardelean* Gheorghe, Pecicaromana mangolica koca 50 lej. Aranyérem és oklevél: *Scoala de agricultura* Pecicaromana.

X. Kosok: I. díj: *Skorcár* Lázár, Arad merino-féle 200 lej. I. díj: *Almosdi* Sándor, *Szederhát*

merino-féle 200 lej. Elismerő oklevél: *Scoala de agricultura* Pecica romana és *Streza* Andrei Pecicaromana.

XI. Juhok: I. díj: *Almosdi* Sándor, *Szederhát* merino-féle 200 lej. II. díj: *Putu* Manó, Pecicaromana merino-féle 100 lej. Bizottsági tagok: *Halpert* Lajos mezőgazdasági tisztv. Arad, *Erdélyi* Ferenc gazdálkodó, *Micu* Dimitrie jegyző *Seitin*.

XII. Galambok: I. díj: *Diszoklevél*: *Skorcár* Lázár, Arad. Elismerő oklevél: *Tamasdan* Gheorghe Pecicaromana.

XIII. Szárnyasok: I. díj: Arany érem és diszoklevél: *Erdélyi* Ferenc, Arad (liba, ruca, tyukok). II. díj: Oklevél: *Gules* Gheorghe, Pecicaromana (libák).

Zürichben 2.30 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Április 27.) Francia frank 12, svájci frank 42, dollár 225, angol font 1080, szokol 6.65, lira 9.20, dinár 3.60, márka 54, osztrák schilling 32, magyar korona 310. **Kifizetések:** Páris 11.80, Zürich 43.50, Newyork 225.50, London 1090, Prága 6.74, Milánó 9.31, Belgrád 3.64, Berlin 54.30, Bécs 31.85, Budapest 317.

ZÜRICH TÖZSDENYITÁS. (Április 27.) Berlin 112.81, Amsterdam 206.55, Newyork 515.75, London 2486, Páris 26.87.50, Milánó 21.17.50, Prága 15.31.25, Budapest 0.0072, Belgrád 8.23.75, *Bucuresti* 2.30, Varsó 0.000.100, Bécs 0.0072.70.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRIAT. (Április 27.) Berlin 122.75, Amsterdam 206.55, Newyork 516, London 2490, Páris 26.72.50, Milánó 21.13, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.30, *Bucuresti* 2.30, Varsó 0.000.100, Bécs 0.0072.70.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRIAT. (Április 27.) **Kifizetések:** Páris 11.74, London 1082, Newyork 225, Milánó 9.30, Zürich 43.70, Prága 6.70, Bécs 31.75. — **Valuták:** Napoleon 830, arany-márka 52, leva 1.47, török lira 1.15, angol font 1070, francia frank 11.90, svájci frank 42, lira 9.30, drachma 3.90, dinár 3.55, dollár 224, lengyel márka 42, osztrák korona 32, magyar korona 32, szokol 6.50.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDEZÁRIAT. (Április 27.) Magyar Hitel 376, Osztrák Hitel 138 és fél, Salgó 490, Rima 113, Ganz Danubius 2.260, Köszén 3.180, Szlavonia 60, Kereskedelmi Bank

965, Schlick 40 és fél, Cukor 2.055, Csáky 6 és fél, Ofa 480, Hazai Takarékpénztár 2.410. — (A számok ezresekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JELENTÉSEI. (Április 27.) Prága 2123—2135, szokol 2103—2123, Belgrád 1145—1153, dinár 1125—1146, Newyork 71.330—71.760, dollár 71.130—71.760, Páris frank 3716—3740, *Bucuresti* lej 321—323, Milánó lira 2917—2955, Bécs osztrák korona 100.45—101.05.

= A bánati gyáriparosok közgyűlése. A bánati gyáriparosok ezévi közgyűlése f. évi május hó 3-án d. e. 11 órákor lesz a timisoarai kereskedelmi kamara tanácstermében. A közgyűlésen részt vesz *Popescu* Cézár, a kereskedelmi miniszterium vezérigazgatója és *Mircea*, a gyáriparosok országos szövetségének elnöke is.

= **Allamkötvények beszoállítására.** Az aradi pénzügyigazgatóság szombaton és ma igen sokan szolgáltatták be 1921-ben lebélyezett magyar és osztrák államkötvényeket. A bejelentés határideje a holnapi nappal lejár és még csak holnap fogadják el a kötvényeket a pénzügyigazgatóság földszint 17. szamu szobájában.

MOZI

xx *Maciste* mint császár, az aradi Urániában. A legújabb szenzációs *Maciste*-filmet vetíti péntek az aradi Uránia mozgószínház. Az ötlettel teli gyönyörű film egészen új alakban mutatja be előttünk a *Macistet*. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx „*Farkasok csodája*“ nagyszerű történelmi film az aradi Apollóban. Még péntekig tartja műsoron az aradi Apolló mozgószínház a szezon legnagyobb történelmi filmjét, a 12 felvonásos *Farkasok csodája* című moziremetet. A főszerepeket a legkiválóbb francia filmművészek játsszák ebben a filmben, amely a francia történelem egyik legképrázatosabb és egyben legizgalmasabb korszakát eleveníti fel. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felölös szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

NAGY GÉZA fényképész műterme, (Arad, Bulev. Regina Maria No. 8.) készít szép művészi fényképeket, nagytásokat és posteleket. —: Múltányos árak.

Ingyen, költségmentesen meggyőződhetik róla, hogy mily egyszerűen tisztítja beleit, hogy **FRISSITI EGÉSZSÉGÉT** és hogy üditi fel testét a 588

KOPROL jóízű csokoládé vértisztító.

Teljesen ingyen kap egy próbát, ha címét közli a „**GEA KRAYER**“ Laboratoriummal, Timisoara 65. szám.

Nem ujság, hogy a **Höfer** gyermekápoló szerek kézkedveltek, mert tényleg jék is!

Szörmebundák és téliruhák I. NAGY szücs

melykár elleni megóvását és portlanítását felelősség mérték birtoktartással vállalja

Arad, Strada Alexandri (Salac-uca) 5. szám,

Bráza szappanok a legjobbak! Csak azokat használjuk!

Leirer Lőrinc beszélt Amáliával.

A meggyilkolt félvilági nő édesapja egy médium segítségével mindennap felidézi meghalt leánya szellemét. — Leirer Amália elmondja, hogyan ölték meg.

(Budapest, április 27.) A nagy port felvert Leirer-ügy aktái lassan-lassan mégis lezárulnak. Pődör halott. Okolicsányi a fogságban, a többi kisebb bűnösök is mind erős lakat alatt, csak a meghurcolt öreg Leirer Lőrinc jár a világban céltalanul, elhurult kedéllyel. Ma véletlenül találkozott vele az uccán, a Szerviták temploma előtt. Először közömbös dolgokról beszéltek, majd ráterelődött az ügy Amáliára és az öreg ur mondja:

— Tegnap este beszéltem Amáliával.

Először bizonyos félelemmel néztem rá, azt hittem, hogy a kiállott izgalom elvették az eszét, de amikor ránéz kételkedő arcomra, egészen nyugodtan mondja tovább:

— Ne gondoljon semmit rosszra, nem örültem meg. Mindjárt megmagyarázom magának az egészet. Régi lakásban lakom, amely tele van bútorokkal. Egy idő óta úgy recseg-ropog minden a lakásban, nem is tudok aludni. Hyenkör felkelek, fel s alá járok a lakásban és úgy érzem, itt van mellettem Amália, beszélni szeretne hozzám, leül az ágyam szélére és halkan, amint terhe alatt recseg a deszka. Eljött hozzám egy médium — a nevét nem mondhatom meg — és azóta esténként beszélgetek Amáliával. Szegény leányom vezeti a médium kezét, az pedig delejes álomban leírja az üzenetet egy papírosra. Amália már elmondta, hogyan gyilkolták meg. Pontosan így mondta el a gyilkosságot:

„Öt és hat óra között volt, apuskám. Már sötét volt. Csöngették az ajtón és bejött Okolicsányi, akit ismertem, mert ékszereket vettem tőle. Én mentem elől és még hátraszóltam:

— Be van csukva az ajtó?

— Jól becsuktam. — felelt rá Okolicsányi. Akkor bementünk a szobába és én leültem abba a fotelba, háttal az ajtónak, amelyikbe mindig te ültél, apuskám. Okolicsányi velem szemben ült. Alig beszélgettünk, mikor a fejemre hátulról nagyot ütöttek. Én elkábultam, de fölképződtem és az ablak felé támolyogtam. Ugy-e, apuskám, láttad ott a letépett ablaküveggönvt, meg a gyűrött szőnyeget? A függönnyel kaptam ki és megfordultam. Akkor pillantottam meg a másikat, aki Okolicsányi után jöhetett be, mert Okolicsányi készakarva nyitva hagyta az ajtót. Az a másik csuf, rettentő szemű em-

ber volt. Akkor kaptam a másik ütést és az egyik hátulról megfogta a karomat. Láttad a vért a földön, apuskám. Láttad? Ott, a fotel meg az ablak között, az az én vérem, a te meggyilkolt leánykád vére, apuskám... Akkor levetették a bőröndöt a szekrény tetjéről, pakolni kezdtek. De a bőrönd nem volt elég. Én láttam, hogy a másikat a kezében egy fekete bőrtáska volt, mikor az ütésre megfordultam. Azt megukkal hozták. Apuskám, apuskám... nézd... nézd... most oszonnak el az ablak mellett, a gangon, a falhoz lapulva... ott surrannak... apuskám...

Az öreg reszkető szájjal ismétli, mintha hallucinálna: ott... ott... az ablak mellett... a gangon...

Tegnap este meg azt mondta nekem Amália: Ezt a gazember Okolicsányit nem engedem... ott vagyok körülötte... éjjel-nappal. Nincs nyugta tőlem! Látni akarom! Vigyázzok rá! Nem megyek el a cellájából. Vigyázzatok rá, ne engedjétek, apuskám.

Megdöbbenve nézek Leirer Amáliára, aki esténként beszélni szokott a leányával. Mintha olyan emberrel állnék szemközt, aki messze idegen világokból érkezett. Kéziogás és bucsu előtt még elmondja, hogy a fia, a híres zongoraművész eljött Spanyolországból és ki akarja őt vinni magával Spanyolországba, örökre... Menekülni messze, messze ettől az átkos Budapesttől, ahol olyan nagyon megburcolták őt és gyilkosnak tartották. Vajon a két andaluziai ég alatt is felkeresi majd az ő apját szegény Amália?... (B.)

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Minden jó ismeretünk és jóbarátunk, akik a felejtetetlen legjobb édesapja, apósa, nagypapa és sógor

RUBENESCU ÁGOSTON

elhunyta alkalmából részvételi ajándékainkkal és részvételi ajándékokkal felkerestek a cikk virágot küldtek és utolsó órára elkísérték, fogadják ezúton hála közönetünket.

Arad, 1925. április 27.

2878 A gyászoló család.

Város központjában

betonozott, nagyterjedelmű, magas 10992

placcbelyiség

azonnal kiadó. Műhelynek is megfelelő. Cím: RUDOLF MOSSE (Sándor hírtapiródában)

Első áldozási koszorú és fátyol, fehér patent harisnya és sokni, fehér sárdai egyensapka
115 és 125 lejért,
fehér sárdai blous kelmét legolcsóbban vehet
Lészay Endréné, 18001
Arad, főposta mellett.

Belvárosi több üzletes bérházat keresek 2—3.000.000

lejj. Cím: Györffy, „Mures“ irodájában, Arad, Strada Unirei (Fábián Gábor-ucca). 16169

Nagy üzlethelyiség kiadó

május 1-re

Arad igen felpörgés főútvonalán.

Bővebbet 2327

az Aradi Közlönykiadóhivatala

Magas hőfoku 409

köszén, kokszt,

Retorta- és edény bakk-faszén

házi és ipari célra, házhoz szállít. Telefon 421.

Altmann Ede,

Arad, B. Reg. Ferdinand (Boros B.-tér) 44.

9027 Rudolf Mosse 7015

Féglá

negyeméretű, kitűnő minőségű

cserép

duplafalú 253. sz. legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható

május 3-tól kezdve

Pollák Sándor

gőztégelygyárban, Aradon.

Rudolf Mosse

VATA DE JOS

(Alvácza)

kénos és szénasavas

hőgyógyfürdő.

Csodás és páratlan eredménnyel gyógyít:

reumát, csont, kőszövet, ischiást, lóbosorást, benuást, vizsértágulást, aranyeret és mindenféle női bajokat.

Elő- és gyógyászat, masszázs: Al-landó zenekar, elsőrendű konyha.

Junius 15-ig lényegesen árkedezmény!

Közvetlen vonatok Aradról. Kérjen prospektust. Az igazgatóság.

Nagy üzlethelyiség

melyben jelenleg I. rendű kavéház van, egyben, vagy kisebb helyiségeknek felosztva május 1-re kiadó.

Arad, Ortutay-palota. Bővebbet a házigazdónknál.

Hajfonatok, hajkreppek, hajrésegek, parókák legolcsóbban:

FISCHER-nél, Arad. 6770

Modern hajmunka vállalata Str. Mărășești 24.

Újdonságok érkeztek!

„ROSENTHAL“ ebédli, tea-, moca-készletek, csészek és dísz tárgyak, kristály jardinterek, tájak, vázák stb. feltűnő olcsón beszerezhetők!

M. FISCHER, ARAD, Neuman-palota. 10208

Belváros közepén

emeletes ház, 4 szobás parkettás és 3 szobás fürdőszobás lakással, parkírozott nagy udvarral 850.000 lejtért eladó. MINDKÉT LAKÁS AT-ADO. Egyik szobával, másik tunisban. Megbizott: 16087.

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Gazdálkodásra alkalmas

belvárosi magánház, átvehető 5 szoba, fürdőszobás lakással, istálló, kocsiszin, nagy udvarral 550.000 lejtért eladó. Megbizott: 16087

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

Jégszekrényeim 60⁰/₁₀-es jégmegtakarítással:

szervezetükkel fogva kitűnően műtenek. 35 év előtt alapított műhelyekben készítek és raktáron tartok mindenféle jégszekrényeket, u. m.: hástartások, hentesek, mészárosok, vendéglősök részére levegő- és szénasav apparátokat. Elvállalok mindennemű bádogos munkálatokat, ugyancsak vízvezeték berendezéseket és azoknak javítását. Nikkelvezet, galvanizálást a legsebb kivételben készítek. Kohn József bádogos, Arad, Str. G. 11.

Emeletes ház a város háza

közvetlen közelében elfoglalható 7 és 4 szobás, modern lakásokkal istállósval, 1.400.000 Lejtért eladó. Kizárólagos megbizott:

Györffy „Mures“ irodája Arad, Str. Unirei (Fábián G.-ucca)

Háztelkek

Micalaca-Noun (Ujmikalakán, főut mentén, kitűnő fekvésű házhelyek, előnyös fizetési feltételek mellett eladók.

Érdeklődheini: Munteán Viktor-nál, Ujmikalakán, a katonatemetővel szemben. 2196

Elegáns és izléses costumöket, köppenyeket és ruhákat külföldi modellek után Vass szalon készíti Arad, Strada Goshor (Weesselényi-ucca) 35.

Iz, szín és táperő az „UJEU“-pótlakávé előnyöi.

Ajándéktárgyak, órák, ékszerek legolcsóbb bevásárlási forrása FEINER óra- és ékszeráruháza, Arad, Strada Brațianu (Weitzer János-ucca) 3. szám.

Tavaszi és nyári módoságok nagy választékban megérkeztek! „VIKTORIA” női konfektio áruház ARAD. Bul. Reg. Maria 28. (Andrassy-ú.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az alábbiak szerint számítjuk. — Minden sor hirdetésért ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vasárnapon kívül 5 lej, illetve 6 lej. — A vasárnapon kívül minden szavakat külön-külön kell jelölni. — Hirdetéseket 4. u. 5. sz. sz. vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket először kell jelölni. — A legolcsóbb hirdetés ára 10 szög hétköznap 20 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szüntesse meg, amelyek tartalmuk folytára eredeti alakjukban nem közölhetők, azt minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyettesítése.

Levelőzés.

KORCSOLYAPARTNER. Polyó hó 20-án este 8 órakor Aradra érkezett bájos urhölgyet kérem, hogy induló állomása nevével ellátott jelíges levelét kegyeskednék az Aradi Közlöny kiadóhivatalában átvétetni, ha tartós barátság lehetséges. 2372

Alkalmazás.

JOBBA LEÁNY, ki a főzéshez ért, azonnali belépésre kereseték. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

FÜSZERSZAKMÁBAN KÉPZETT kaudoképes üzletvezető kereseték július 1-1 belépésre Munkások és Tisztviselők Szövetkezetéhez Arad. Ajánlatok május 15-ig a fizetési feltételek megjelölésével Kovalovszky Ernő. Arad, Calea Saguna 65. címzendők. 2332

GYAKORLOTT szobabást vidékre keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2289

GYMNAZIUMI érettségivel bíró fiatal embert gyakornoknak felvesz. Földes Gyógyszertár Arad. 2294

UTAZÓT, kinek mástól is van képviselője fix és jutalékra akceptálok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2360

HÁZMESTERCSALÁD 2 szobás szép lakásba, hol ipart folytathat felvétetik. Arad, Str. Consistorului 29. 2374

MINDENES bejáró kéttagú családhoz felvétetik. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapíró) Arad. 10222

PÉNZTÁRNOKNŐI vagy más hasonló állást keres intelligens románul tudó nő. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapíró) Arad. 10222

LAKATOS tanoncok és napszámos fiúk, ugyancsak napszámosok könnyű munkára felvétetik. Jelentkezés Arad, Str. Sarmisegetuza (Aranykéz-ú.) 21-23. városi szegényház épületében. 10222

FOGÁSZATI rendelőbe asistens kisasszony felvétetik. Hallamaschek. Arad, Str. Consistorului 11. 2384

MŰSZERÉSZ segédet keresek műhelyi munkára és villanyszerelőt szerelési munkára. Gáspár, Arad, Str. Horia 2. 2383

FIATALEMBER egy évi irodal gyakorlattal állást keres. Raktárnoknak is elmegy. Arad, Str. Alba Iul'a 10. 2379

ÖNÁLLÓAN dolgozó varróleányok magas fizetéssel felvétetik. „Ida Salon” Arad, Str. Alexandri. 15163

MEGBIZHATÓ leányt 2 gyermek mellé keresünk. Cim Györfly „Mures” Irodájában Arad. 15163

FESTÉK szakmában teljesen jártas kereskedő segéd május hó 15-re alkalmazást keres. Szives megkeresést „Komoly” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2381

TISZTESSÉGES szolgá azonnal felvétetik. Barthmes Victor cukorgyár. Arad, Str. Nicu Filipescu (Flórián-ú.) 40. 2385

Lakás.

IRODAHELYISÉG átadó. Megbízva „Hercules”-iroda. Arad, Str. Brațianu (Weitzer-ú.) 21. 1002

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapíró Arad. 10197

VANILLIA potló teljesen helyettesíti a drága vanilliat. Földes Gyógyszertár Arad. 2296

ÖSSZEKÖTŐ VALÓDI PERZSASZÖNYEGEK, 2x3 argaman szőnyeg, iteni perzsa szőnyegek, 12 személyes ezüst-évszék, ezüst kanalak, kézimunkagobelinok, szövött gobelinok, függöny, pleed, ágyszerítők, aranyceruza, arany puderező, ezüst retikül, fehér vaságy, különböző vázák, márvány mozaikok stb. dísz tárgyak, antik férfi szobóra, festmények, konyhasztal és kredenc, szalonnok, tükrök, íróasztalok, intarziás ágy, plüsch asztalterítő, 6 személyes étkező és kávé szervise stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ú.) I. em. jobb. 1000

ÍRÓSZEREK, papíráruk, üzleti könyvek előnyösen beszerezhetők Sándor hírlapíró Aradon. 7535

EGY világos tölgyfa kis ebédlő asztal eladó. Arad, Str. General Coandă No. 11-13. (Borona-ú.) 300

KERESEK egy kisebb használt légszűrőt. Cim Hannauer bádógos. Arad, Str. Eminescu No. 28. (Deák F.-ú.) 2735

NŐI sötétkék costum teljesen új, világos crepe georgette ruha eladó. Molnár Paula. Arad, Str. Eminescu 16. 2377

JÓKARBAN levő Underwood író gépen eladó. Dr. Lócs ügyvédnél. Arad, Str. Horia 8. (Széchenyi-ú.) 2376

EGY ÚJ EBÉDLŐ és szőnyeg eladó. Arad, Str. Mocsoni (Orezy-ú.) 4 sz. 2387

EGY könyvszekrény és egy mángortó eladó. Arad, Calea Radnai (Radnai-út) 17. szám. 2388

EZERJÓFÓ GYOMORELIXIR, pártatlan hatású szor gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felüvöltés, emésztési zavaroknál. Óvakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes Gyógyszertár, Arad. 6438

MINDENNEMŰ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

JÓKARBAN levő kerékpár eladó. Arad, Str. Oituz (Illés-ú.) 111. 2290

BEPÖTTEK, paradicsom olcsó kiállítására Központi étterem. Arad, Str. Alexandri (Salacz-uccai) bejárat. 2345

NEGY hektoliter irtartalmu teljesen jókARBAN levő szőlőprés és venyige zuzó gép eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2295

ÚJ tűzszekrény, valamint bármily gőzkazán javítást szavatosság mellett vállal Kuba György. Kazánkovács. Arad, Calea Radnai 35. 2356

Üzletek.

VÁROS központjában egy nagy garage helyiség május 1-re kiadó. Bővebbet Or tuty palota házigondnokánál. 2312

ÜZLETHELYISEGET tágas, világos műhellyel város központjában keresünk. Cimét „Állandó” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2220

ÜZLETHELYISEGEK Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) átíró házban május 1-re. Részletek Hámory irodában. Strada Eminescu 5. 2251

KIADÓ raktár- és pincehelyiség. Érdeklődni özv. Schäfferné. Arad, Str. Cuza Vodă 28. (Tökölly Imre-ú.) 2380

GYÓGYSZERTÁRBÉRLETET keresek közép vagy nagyforgalmu, megfelelő készpénzkaució mellett. Ajánlatokat „Gyógyszertár” jelígre ABC. hírlapíró Aradba Timisoara kérek. 2373

LAKÁSNAK központban szuterén kiadó. Ugyanott elárulható a kapu alatt. Értekezni Arad, Str. Consistorului 29. 2374

OLCSÓ uccal helyiség központban azonnal kiadó. Értekezni Arad, Str. Consistorului 29. 2374

Oktatás.

ANGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélő egyéntől. Cimüket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 300

Különféle.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabásati tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 5685

PÉNZKÖLCSÖNÖKET legelőnyösebben azonnal folyósítottok. Haász-iroda. Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-ú.) 16546

ELVESZETT Téglassy Kálmán névre szóló fényképes igazolvány. Becsületes megtaláló kéri Tóth Béla Arad. Bulv. Regele Ferdinand 45. sz. alá juttatni. 2386

Fogászat!

Fogászat: (injekció érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Viktoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.
Fehér fogak kaucsukra 1917 drb. 40-50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.
FRIDA D'HOUDJALLED.
Vilag. fogászat, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József (Hog-út)

Arad főterének közepén kisebb, csinos üzlethelyiség kiadó május 1-re.
Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Városháza közelében

emeletes ház 6 és 4 szobás lakással, istállóval, kocsiszinnel; **ÖT ÉS NÉGY SZOBÁS URI MAGÁNHAZAK** mindenhol elfoglalható lakással; külvárosi **MAGÁNHAZAK** **OLCSÓN** vehetők

„FORTUNA”-iroda után. Arad, Strada Consistorului 31. (Batthyány-ú.) 1012

VOX! VOX!
1970
Hangkészülékek és lámezek a leg-tökéletesebbek gyártásukban
Hegedűs Gyula cégnél, Aradon

PÉNZÉRT
5000 lejen felül előnyösen gyűmlölcsöztetheti **Ludovic Klein**, Arad, Calea Saguna 82. sz. pénzügyűkegő utján. Telefon 6-38. Válaszbélyeg. 829

RÉZGÁLIC

prima német száraz áru, keményfa hordóban, továbbá

VERMOREL rendszerű olcsó PERMETEZŐ II nagybani eladása !!

I. Nacht fióküzlet Aradon, Bul. Regele Ferdinand No. 28.

UTLEVELEK

vizsgálását és bármilyen megbízásokat felelősség mellett naponta elintézzük **GLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.**

Gyűjtőhelyek: 277 **Weisz Dávid** az Aradi állami rendőrség mellett (Bohár-palota) **WEINBERGER** elpözület. **Pichler** papírkereskedés

Nyomatott az Aradi Közlöny notációján. Kiadóhivatalon: Aradi szegényház épület.